

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
ÇOCUKLARIN SUÇA SÜRÜKLENMESİNE YOL AÇAN
NEDENLERİN TÜM BOYUTLARIYLA İNCELENEREK
KORUYUCU VE ÖNLEYİCİ MEKANİZMALAR
GELİŞTİRİLMESİ İLE ÇOCUKLARIN TOPLUMSAL YAŞAMA
ETKİN KATILIMLARININ SAĞLANMASI İÇİN YAPILMASI
GEREKENLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU
(10/1912, 3375, 3376, 3377, 3378, 3379)
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTISI TUTANAKLARI

-----0-----

5 Şubat 2026 Perşembe

-----0-----

KONU

-Komisyonun İçişleri Bakanlığına yaptığı Çalışma Ziyareti

-İçişleri Bakanlığının, suça sürüklenen çocuklarla ilgili yürüttüğü çalışmalar hakkında bilgilendirme

sunumu

5 Şubat 2026 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.20

BAŞKAN: Müşerref Pervin Tuba DURGUT (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Mustafa KÖSE (Antalya)

SÖZCÜ: Ümmügülşen ÖZTÜRK (İstanbul)

KÂTİP: Naci ŞANLITÜRK (Ordu)

----- 0 -----

[İçişleri Bakanlığı Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi (GAMER) Başkanlığı]

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Komisyonumuzun Saygıdeğer Başkanı, Komisyon üyesi sayın milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum. İçişleri Bakanlığımıza hoş geldiniz.

Suçla sürüklenen çocuklar konusunda yaptığınız özverili çalışmalardan dolayı siz kıymetli milletvekillerimize şükranlarımızı sunuyoruz.

Öznesi çocuk olan her başlık, her konu bizim için hayati öneme sahip. Zira çocuklarımız sadece bugünümüz değil geleceğimizdir. Çocuk fitratın tertemiz sayfasıdır, aziz milletimizin umududur, medeniyetimizin istikametidir ve bizim medeniyetimiz çocuğu küçük görmeyen, yarının insanı diye ertelemeyen bir medeniyettir. Çocuğu bugünün merkezine koyar; merhameti, şefkati, adaleti ve eğitimi aynı potada buluşturur. "Aile" kavramı ise insanlık hikâyemizin ana fikridir; yeryüzünün en köklü, en eski kurumudur. Dünya üzerinde tarih aktı, zaman aktı, nice medeniyetler inşa edildi ama zamanın ötesinde bir kurum olan aile önemini hiç yitirmedi. "Ben"in "biz" olma hikâyesinin özeti aile, dünü bugüne, bugünü yarına taşımaya, millet varlığının asli unsuru olmaya devam ediyor.

İçişleri Bakanlığı olarak biz de pusulası aile değerleri olan bir anlayışla bu istikametten sapmadan, Türkiye'nin huzuru için gece gündüz demeden kararlılıkla çalışıyoruz. Göreve geldiğimiz günden bu yana suç ve suçlularla mücadelede temel yaklaşımımız şu oldu: Suç işlenmeden önce tedbir, suçun zemini oluşmadan önce müdahale; suç işlenmişse de en hızlı şekilde olayı aydınlatma ve failleri yakalayıp adalete teslim etme. Caydırıcılığın gücü, trafik kültürünün oluşmasında da suçla mücadelede de çocuklarımızın suçla sürüklenmesini önlemede de belirleyici olur. Adı suçla birlikte yazılan her bir evladımız bir çocuğun hikâyesidir, her rakam bir ailenin yarısıdır. Açıkça görüyoruz ki hem organize suç örgütlerinin hem de zehir tacirlerinin hedefinde maalesef çocuklarımız var. Elleri kalem tutması gereken evlatlarımıza silah vererek onları kendi kirli çarklarına çekmek için çalışıyorlar. Üstelik mesele yalnızca Türkiye'nin meselesi de değildir; birçok ülke, hatta tüm dünya da bilin ki aynı bu şekilde benzer bir sınavdan geçiyor.

Soru şu: Peki, suçla sürüklenmeyi de ne büyütüyor? Suçla sürüklenmeyi -tekrar ediyorum- ne büyütüyor? İnternet çağı, dijital bağımlılık, akran zorbalığı, denetimsiz içerik, şiddetin ödüllendirildiği dijital oyunlar, kız çocuklarında sosyal medya kullanımının yoğunluğu, erkek çocuklarda dijital oyunların etkisi, bazı içeriklerin riskli davranışları modellemesi, arkadaş çevresinin "aidiyet" adı altında suçla çekmesi, "suç ortağı" diyebilecek kadar tehlikeli bağlar kurulması, kimlik arayışındaki çocuğun suçu kendini ispat aracı sayması.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; suçla sürüklenen çocuklar konusu çok katmanlı ve seferberlik isteyen bir alan. Elbette yeni yasal düzenlemeler gerekiyor, çocuklarımızı suçtan korumak için kapsamlı projeleri hayata geçirmemiz gerekiyor. Bir bütün olarak, başta Gazi Meclisimiz olmak üzere kamu kurumlarımıza, sivil toplum kuruluşlarımıza, medyaya ve milletçe hepimize çok büyük sorumluluklar düşüyor. Bilhassa Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız güçlü sosyal destek ağlarıyla, Adalet Bakanlığımız çocuk adaletinin etkinliği ve rehabilitasyon boyutuyla, Millî Eğitim Bakanlığımız okul temelli önleme mekanizmalarıyla, Gençlik ve Spor Bakanlığımız güvenli sosyal alanlar ve spor, sanat imkânlarıyla, medya ve dijital boyutta İletişim Başkanlığı ve RTÜK'le birlikte, hep birlikte ortak bir dil, ortak bir hedef, ortak bir eylem planı kurmak zorundayız.

İçişleri Bakanlığı olarak yaptığımız araştırmaların işaret ettiği temel yaklaşım şudur: Suçla sürüklenme çoğu zaman bir anda başlamıyor; okulda, ailede, çevrede ve dijital dünyada biriken riskler zamanla çocuğu zorluyor. Bu nedenle, çözüm tek bir alana sıkışan müdahalelerle sınırlı kalmamalı; erken uyarı, yakın takip, güçlendirici destek ekseninde bütüncül bir sistem kurulmalıdır.

İlk halka, okul merkezli erken uyarıdır. Devamsızlık, başarıda ani düşüş ve disiplin sorunları riskin büyüklüğünü gösteren önemli sinyallerdir. Bu sinyallerin geç kalmadan görülmesi ise devamsızlık ve risk göstergelerini izleyen mekanizmalarla çocuğa erken ulaşmak, aileyi bilgilendirmek ve rehberlik, sosyal hizmet, gerekirse kolluk koordinasyonu ile koruyucu müdahaleyi erkene çekmek esastır.

İkinci halka, riskli çocuk takip sistemi benzeri yapılarla çok kurumlu izlemedir. Amaç, çocuğun tek bir kurumun dosyasında kalmaması; okul, aile, sosyal hizmet, kolluk birimleri, adli birimler ve yerel aktörlerin aynı hedefte buluşmasıdır. Bu takip, cezalandırmadan çok koruma, yönlendirme ve rehabilitasyona dayanır.

Üçüncü halka, değer ve yaşam becerileridir. Empati, öfke kontrolü, çatışma çözme, akran baskısına direnç ve zorbalıkla baş etme gibi beceriler suçla sürüklenmenin önünde güçlü bir set oluşturur. Bu nedenle, okul öncesinden itibaren standartları güçlendirilen ve empatiyle şiddet önleme odaklı programları yaygınlaştıran bir yaklaşım önemlidir.

Dördüncü halka aileyi güçlendirmektir. Parçalanmış veya yüksek çatışmalı ailelerde çocuk daha kırılgan hâle gelebiliyor. Bu yüzden psikososyal destek, aile danışmanlığı, aile akademisi gibi rehberlik modelleri ve babanın aile içindeki rolü çok belirleyici olduğu için babalık eğitimleriyle de aileyi desteklemek çocuğun güvenli bağını, aidiyetini ve davranış kontrolünü güçlendirecektir.

Özetle, amaç, risk ortaya çıktıktan sonra reaksiyon vermek yerine riski erken yakalayan, çocuğu okulda, evde dijital, dünyada koruyan, aileyi güçlendiren ve kurumları aynı hedefte -pek çok kurum, az önce zikrettim- buluşturan çok katmanlı bir önleme ve iyileştirme yaklaşımı kurmaktır.

Değerli Başkanım, müsaadenizle, sözlerimi, açılış konuşmamı burada tamamlamak ve misafirimiz, bu Komisyonun Değerli Başkanı olarak sözleri size takdim etmek ve peşinden de sizlerin uygun görmesiyle Bakanlık olarak hazırlamış olduğumuz raporumuzu, sunumumuzu sizlere takdim etmek istiyorum.

Tekrar hoş geldiniz.

Buyurun efendim.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok teşekkür ederiz Sayın Bakanım.

Sayın Bakanım, sayın milletvekillerim, Bakanlığımızın kıymetli yetkilileri, değerli Komisyon çalışma arkadaşlarım; sözlerime bugün bu önemli bilgilendirme toplantısında Komisyonumuzu İçişleri Bakanlığında ağırlama nezaketinde bulunan ve toplantımıza bizzat katılarak bu konuya verdiği ehemmiyeti bir kez daha gösteren Sayın Bakanımıza teşekkürlerimi sunarak başlamak isterim.

Komisyonumuzun çalışmalarını yürütürken toplum güvenliğini ve çocukların üstün yararını birlikte gözetin bir anlayışı esas alıyoruz. Bu çerçevede İçişleri Bakanlığımızın kamu düzeninin sağlanması yanında risk altındaki çocuk ve gençlerin korunmasına, suça sürüklenmenin önlenmesine ve erken müdahaleye yönelik yürüttüğü çalışmalar son derece kıymetlidir. Kolluk birimleri, yerel yönetimler ve ilgili kurumlar arasında kurulan güçlü koordinasyon, çocukların suça temas etmeden önce tespit edilmesini ve çocuk odaklı koruyucu, önleyici yaklaşımların sahaya yansıtılmasına önemli katkılar sunmaktadır. Bakanlığımızın bu alandaki hassasiyetini ve sahadaki uygulamalarını büyük bir takdirle takip ediyoruz.

Bugün yapılacak sunum ve bilgilendirmenin yürütülen çalışmalar hakkında Komisyonumuzu daha kapsamlı şekilde bilgilendireceğine, ardından gerçekleştireceğimiz müzakerenin ise daha etkin ve sürdürülebilir politikaların geliştirilmesine katkı sağlayacağına inanıyorum.

Nazik ev sahipliğiniz için bir kez daha teşekkür ediyorum ve çocuklarımızın güvenliği ile geleceği adına ortaya koyduğunuz kararlı yaklaşım için tekrar teşekkürlerimi arz ediyorum ve toplantının hayırlı ve verimli geçmesini diliyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Evet, teşekkür ediyorum Kıymetli Başkanımıza.

Şimdi, Sayın Başkan, sayın milletvekillerimiz, kıymetli hazırun; biz sunumumuza geçiyoruz.

Emniyet Genel Müdürlüğümüz ve Jandarma Genel Komutanlığımız ve Bakanlığımızın ilgili tüm birimlerinin titizlikle hazırlamış olduğu bir rapor.

Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Daire Başkanımız Tarıkhan Bey sunumu takdim edecekler.

Evet, Tarıkhan Bey, buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Sayın Bakanım, Sayın Komisyon Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli hazırun; Sayın Bakanımızın biraz önce arz ettiği gibi, ben de Bakanlığımızca Emniyet ve Jandarma olarak hazırladığımız sunumumu arz edeceğim.

Sunumuma 24/1/2025 günü kaybettiğimiz, daha doğrusu olayın olduğu ve 9 Şubatta hayatını kaybeden Ahmet Minguzzi davasındaki sanık B.B'nin diğer sanık U.B'ye gönderdiği ve açık kaynaklara da yansıyan mektubu sizinle paylaşmak istedim. Burada özellikle vurgulamak istediğimiz nokta, metin içerisindeki geçen kırmızıyla ifade ettiğimiz "Neyse baba, sen canını sıkma, 1 seneye çıkarsın zaten 5 aydır yatıyoruz, 6.7 ay daha dayan." Bu şekilde birbirini telkin eden ve böyle bir olay gerçekleştirdikten sonra, kısa süre sonra çıkacaklarını düşündüğünü ifade eden cümleleri sizlerle paylaşmak istedik.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Evet, öncelikle sunumun ilk sayfasında -mekânı cennet olsun, ailesine, tüm sevenlerine tekrar başsağlığı diliyoruz- bu mağdur aile ve bu şekilde büyük bir acı, trajedinin konusu olan Minguzzi davası bu mektupla bir kez daha sarsıldı. Medyada çok yer aldı. Biz de istedik ki bu sunumu yapmadan önce bir mağdurun, güzel yüzlü bir evladımızın acısıyla bu noktaya niye gelindi, nasıl çocuklar bu hâle geldi diye bugün hep beraber bir ebeveyn olarak aslında değerlendirme yapıyoruz, yapacağımız da ben inanıyorum; yüreğimizle, gönlümüzle yapacağımızı biliyorum. Bu çocuklardan sanık veya -düzelterek söylüyorum- şüpheli olan, içeride olan bir çocuğa gelen mektuptaki kırmızıyla ifade edilen yeri özellikle dikkatlerinize çekmek için sunumun ilk sayfasına aldık. Caydırıcılıkla ilgili neler yapmamız gerektiğiyle ilgili bir beklenti var mı, yok mu veya bu kesimde "suça sürüklenen" diye ifade edilen -yasadaki o ifadeyi aynen sizler de çok iyi biliyorsunuz- oradaki cezalara karşı, sisteme karşı bakış açısının da bir tespiti olması açısından bunu paylaşmayı uygun gördük.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - 2020 ve 2004 yılları suça sürüklenen çocukların aile durumlarına baktığımızda, buradaki anne ve baba ayrı çocuk sayısını TÜİK'ten aldık ve anne-baba suça sürüklenen çocuk sayılarını da yine aynı şekilde, Jandarma ve Emniyet Genel Müdürlüğü olarak derlediğimizde, anne-baba ayrı çocuk sayısının içerisindeki suça sürüklenen çocuk sayısının yüzde 7,3 olduğunu ve bununla birlikte anne-baba birlikte olan çocuk sayısının içerisindeki anne-baba birlikte SSÇ sayısının da yüzde 0,4 olduğunu -yansıda gördüğünüz üzere- bir değerlendirme yaptığımızda anne-baba ayrı SSÇ sayısının oranının anne-baba birlikte SSÇ sayısına oranının 18 kat fazla olduğunu burada görüyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Evet, burayla ilgili müsaadenizle şu değerlendirmeyi yapalım: Bu, hem TÜİK hem de bizim katkımızla ortaya çıkan devletin net rakamları. Az önce başlangıç cümlelerimizde geçmişte, bugün ve gelecekte aile kurumumuzun ne kadar kutsal olduğuyla ilgili düşüncelerimizi paylaştık. Bakın, 2020'den 2024'e beş yıl içerisinde -son beş yıl diyemiyoruz, 2025 rakamları henüz yok- burada, anne-baba boşanmış, anne-baba ayrı olan çocuk sayılarını verdik. 125'ten 186 bine doğru tırmandığını görüyorsunuz rakamların, şurayı kastediyorum. Bakın, 125 bin, 167 bin, 186 bin... Bunun anlamı şu: Biliyorsunuz evliliklerle ilgili, boşanma sayıları da artıyor devamlı. Benim bildiğim 2024'te 187 bin boşanma var ama aynı yıl 565 bin civarında evlilik var. Buradaki çocukları, bu boşanmış ailelerin çocuklarındaki sayıları ve toplamını alıyoruz. Burası suça karışan çocuklar yani 833 bin çocuğun 60 bini toplamda son beş yılda suça karışmış. Burada şu kelime önemli, buna iki gün uğraştı bizim arkadaşlar "tekil" hâle getirelim ki değerlendirme daha sağlıklı olsun diye. Bu tarafta aile bağı güçlü, anne-baba birlikte olan çocukların sayısı 111;

toplamını veriyoruz, aslında toplamından ziyade yani 21-22 milyon civarında ama. Şurası önemli: Anne-baba ayrı suça sürüklenen çocuk sayısının oranı anne-baba birlikte suça sürüklenen çocuk sayısının oranının 18 katı. 18 kat az değil değerli vekillerim. Yani anne-baba sevgisinin, o güçlü bağın dışında kalan çocuklar 18 kat daha fazla suç olayına konu olmuşlar. Tablo çok açık ve net.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Bu sunumumuzda da suça sürüklenen çocuk sayıları ve yaş dağılımını ifade etmek istedik. Özellikle son altı yılda suça sürüklenen çocuk sayıları yansıda görüldüğü gibi. Bunun içerisinde de 12-14 yaş grubuyla 15-17 yaş grubunun kendi içindeki oranlarına baktığımızda 2022, 2023, 2024 ve 2025 yıllarında 12-14 yaş grubunun yaklaşık yüzde 28, yüzde 29 bandında olduğu ve 15-17 yaş grubundaki suça sürüklenen çocukların oranının da yüzde 71, yüzde 72 bandında olduğu yansıda görülmektedir.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Sayın milletvekillerimiz, bu da çok önemli bir tablo. 2020'den 2025'e altı yıl içerisinde suça sürüklenen çocukların sayılarının nereden nereye geldiğini gösteriyor ve 15-17, 12-14 yaş aralığı olarak iki gruba ayırdık bu kesimi. Çünkü ceza sistemimizde de böyle bir şey olduğu için bunu bir netleştirelim yani kümeyi. Çünkü adım adım sizi farklı bir yere doğru götüreceğiz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Bu değerlendirmeleri yaparken İçişleri Bakanlığı polis ve jandarma rakamlarıyla Adalet Bakanlığının rakamlarını da karşılaştırdık. Buradaki sayısal farkın da tabii ki suça sürüklenen çocuklarla ilgili kolluğa ilk müracaatla birlikte yürütülen soruşturmanın haricinde, kolluğa intikal etmeden direkt cumhuriyet başsavcılıklarının resen yürüttüğü soruşturma ya da kolluk tarafından adliyeye intikal ettirilen ama savcılarımızın aldığı ifade sonrasında diğer SSÇ'lerin de belirlenmesi sonrasında cumhuriyet başsavcılıklarımızla yürütülen soruşturmalardaki SSÇ sayısının kolluktaki SSÇ sayısından fazla olduğunu tespit ettik. Bunu da bu şekilde bu yansıya sizinle paylaşmak istedik.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Detay verelim Meclisimize. İçişlerinin rakamları ama Adalet Bakanlığının rakamları da gördüğünüz gibi büyük bir rakam farkı yok, 100 bin civarında bir rakam var. Ama bunu da net bilmekte fayda var diye Adalet Bakanlığımıza gittik. Bizdeki rakamlar bu, olay sayıları; onlardan da resen aradaki farkı gösterelim ki değerlendirmemiz daha sağlıklı olsun.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Bakan...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Buyurun.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Ceza almış suça sürüklenen çocuk sayısı üzerinden mi bu verileri veriyoruz yoksa bu şekilde toplam müracaat üzerinden mi verileri veriyoruz?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Tarıkhan söyle sen cevabını, ben üstüne derim.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Şöyle arz edeyim: Kolluk birimlerince "Suça sürüklenen çocuk" başlığı altında işlem yapılanların sayısı bu. Yani siz herhâlde; güvenlik birimlerine gelen, getirilen çocukların sayısı değil bu. Bunu sadece herhangi bir suça bir şekilde sürüklenen, temas eden çocukların kolluk birimlerinde işlem gördüğü sayı olarak ifade edebilirim.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Yani beraat eden çocuk sayısı da bunun içerisinde o zaman?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Yani biz tabii ki işlemleri yapıyoruz. Zaten malumunuz 18 yaşından küçüklerle ilgili yapılan soruşturmanın asıl sorumlusu cumhuriyet savcılarımız. Biz bunların evraklarının ikmal edilmesi neticesinde adliyeye intikalini sağlıyoruz. Sonrasında beraat, tutuklama; ifade sonrası, o konular çünkü ifadede de bazı şeyler netleşiyor.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Tamam.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Genel Müdürümüz konuşsun.

Buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRÜ MAHMUT DEMİRTAŞ - Sayın Bakanım, şüphelilerin tamamının sayısını gösteriyor bu.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Evet, aynen.

EMNİYET GENEL MÜDÜRÜ MAHMUT DEMİRTAŞ - Yani tüm şüphelilerin sayısı.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Evet, aynen.

Devam ediyoruz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Burada da tüm suçlarda suça sürüklenen sayısının diğer toplam yetişkinlerle birlikte şüpheli sayısına oranını ortaya koyduk. Yıllar itibarıyla baktığımızda, 2020'de 3,3'e başlayan suça sürüklenen çocuk sayısının oranının 2025'te 4,8 oranına ulaştığını ve burada da yine tekilleştirme yaparak bu rakamları ortaya koyduğumuzu ifade etmek isterim.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bu da çok önemli bir sayı değerli milletvekillerimiz. Yani 2020'den 2025'e altı yıl içerisindeki toplam şüphelilerin sayısı 1'inci sütunda, altında ve onun altında da onların oranları var. Suça sürüklenen çocukların, bakın, 79 binle başlayıp 129 bine tırmanan bir suç sayıları var, altta da oranları da görüyorsunuz. Yani yüzde 3,3'ten 4,8'e -atıyorum- 1,5 veya 1,6 gibi, 4 gibi, yükselmiş gibi düşünmeyin. Burada 1 rakamının bile, 79.471 değil de 472 olsa bunun bile bir anlamı var ki rakam önemli.

Devam ediyoruz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Kişilere karşı işlenen 10 önemli suçtaki aylık ortalama olay sayısını yansıda gördüğünüz gibi ifade etmeye çalıştık. Burada vurgulamak istediğim, aylık SSÇ olay sayısının 2020 ile 2025 yılı mukayesesinde yüzde 58,9 arttığını görüyoruz. Bununla birlikte, bizim Kabine döneminde "kişilere karşı 10 önemli suç" dediğimiz suç türünde aylık tüm olay sayısının yüzde 14 azaldığını görürüz. Yani genel mücadelemizle birlikte, özellikle kişilere karşı önemli 10 suçtaki 14,0'lık azalma varken aylık SSÇ sayısının 58,9 arttığını görüyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Demin global vermiştik yani resmin büyüğünü verdik, daha yüksek rakımdan ama şimdi biraz daha aşağı iniyoruz. Kişilere karşı ve mal varlığına karşı, peşinden o gelecek. Kişilere karşı katalog 10 suç: Kasten

öldürme, kasten yaralama, cinsel suç, tehdit, hakaret; huzuru, sükûnu bozma gibi, bildiğiniz o suçlar. Bunun detayını vermedik ama verdiğimiz şey şu: Kişilere karşı katalog 10 önemli suç.

Şimdi, bunun aylık, yıllara göre yine -hep beş altı yıl alıyoruz ya, 2020-2025 dâhil diye- size çok net bir veri veriyoruz şu anda. Bu vermiş olduğumuz veride şura önemli: Kabine dönemimizde 4 Haziran 2023'ten 31/12/2025 dâhil, biz bunu kıyasladığımız zaman -ki önümüzdeki hafta Mecliste 2025 dönemiyle ilgili, 2024'te dağıttığım gibi bültenler gelecek, harika veriler gelecek size- oradaki tabloda aldığımız şey şu: Kabine döneminde, kişilere karşı 10 önemli suç: 31/12/2022'yle kıyaslayıp 31/12/2025'e baktığımız zaman yüzde 14 düşmüş. Dünyada böyle bir düşüş falan yok. Kişilere karşı ve mal varlığına karşı olan suçlar Avrupa kıyaslaması da -özel bir bülten yapıp dağıtacağım- perişan durumdadır, onu söyleyeyim.

Ama buradaki trajedi şu: Komisyon kurulmasının da bana göre en önemli sebeplerinden birisi -daha detay olarak anlaşılması için- şu: Bakın, 2020'de aylık 2.903 olan suça sürüklenen çocuk olay sayısı 2022'de 4.706, pik yapmış, hatta 4.714 olmuş. Burada artık oturmuş yani bu, 4.600-4.700 bandına oturmuş. Bunun anlamı, 2020'ye kıyasla -baz olarak burayı almıştık, biliyorsunuz- yüzde 59 arttığını ama totalde kişilere karşı işlenen suçlarda, şükürler olsun, yüzde 14. Yani 10 suç olay sayısı yüzde 14 azalırken içindeki bu yaş grubunun, suça sürüklenen çocukların yüzde 60 aylık olarak arttığını maalesef görüyoruz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Yine, kişilere karşı 10 önemli suçun içerisinde yer alan ve toplumu en çok tabii ki etkileyen kasten öldürme suçlarıyla ilgili aylık ortalama olay sayısına baktığımızda, özellikle Kabine döneminde kasten öldürme olaylarının aylık olarak 16,1 azaldığını görüyoruz. Suça sürüklenen çocukların aylık ortalama olay sayıları da yansıda olduğu gibi.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Evet, Tarıkhane Bey.

Burada kişilere karşı işlenmiş suçlarda özellikle cinayeti, Sayın vekillerim, Başkanım, kasten öldürmeyi projeksiyona alalım dedim ben. 10 suçtan cinayet çünkü kişilere karşı işlenmiş bundan daha ağır bir suç yok, birincisi bu. "Gelin, burada durum nedir?" diye baktığımız zaman, az önce 10 suç ortalamasını biz yüzde 14 düşürdüğümüzü, düşüğünü söylemiştik ya, cinayette bu düşüş şükürler olsun -isterdik ki çok daha büyük bir oran getirelim- 16,1 iken bu çocuklarımızda da maalesef, bakın, ortalama aylık 21, 21, 23, 28, 26, 22 bandında bir kasten öldürme olayının failleri, şüphelileri olduğu sonucu gözümüzün önünde. Tablo bu.

Devam ediyoruz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Bu slaytımızda da kasten öldürme suçunun toplam olay sayısı ile suça sürüklenenlerin olduğu toplam olay sayısının mukayesesini ifade etmeye çalıştık. Özellikle son altı yılda bir değerlendirme yaptığımızda, kasten öldürme olaylarında SSÇ'lerin karıştığı olay sayısının, toplam olay sayısının ortalama yüzde 15'ine tekabül ettiği gözüküyor.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Demin aylık olarak vermişti Tarıkhane Bey.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Evet.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Şimdi, acaba yıllık tablomuz nedir, bu yüzde 16 falan düşüş dediniz de nereden geldi dediğimiz zaman, biz hep 2002'yi baz aldığımız zaman, işte, 16,1 düşüş toplamda buraya geliyor. 2023'te biraz yükselmiş ama daha sonra önleyicilikle ilgili, efendim, bizim yaklaşımlarımız bunu... Ama bakın, geçen yıl 1.764 cinayet, kasten öldürme; bunun 266'sı yüzde 15,1. Hiç de az değil değil mi? Allah muhafaza yani bu çok büyük bir rakam.

Konuyu dağıtmamak adına, Komisyonumuzda daha çok hanımların olması, hanımefendilerin, kadın vekillerimizin olması hasebiyle şunu söyleyeyim: Önümüzdeki hafta ilk günlerinde Mecliste elden dağıttığımızda da göreceksiniz, kadın cinayetleriyle ilgili size sevindirici bir haber vereyim. Biz 1 olmasına Allah için razı değiliz, kimse razı değil, razı olamaz zaten. Yüzde 21 düştü bu sene; 2025, yüzde 21 demek. Rakamlar geldiği zaman göreceksiniz ama dünyadaki eğilimi burada paylaşmak istiyorum. Dünyadaki eğilim, maalesef, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 hep yukarıya doğru gidiyor ama Avrupa Birliği ortalaması 0,66 iken biz bu sene -son rakamları onlar henüz açıklamadı ama açıkladıkları rakama göre- onların gerisine 2025'te düşüğümüzü görüyoruz. Daha da iyi olacağız hep birlikte. Onu da söylemek istiyorum.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Ben bir soru sormak istiyorum eğer mümkünse.

Şimdi, bu tabloya göre, evet, suça sürüklenen çocukların işlediği suçlar her sene artmış ve sonuç itibarıyla bir yere de ulaşmış ve bunlar içerisinde kasten öldürme gibi ciddi suçların oranı da yüzde 15 civarında. Peki, pasta dilimine dönüştürecek olursak çocukların en çok işlediği suç ne ve oranı ne yani genel, toplam suç türleri içerisinde çocukların en çok işlediği suç türü ne ve bunun oranı ne? Bununla ilgili bir veriniz var mı, varsa paylaşırsanız ben sevinirim.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Dün çıkarmıştık, onu biliyorsunuz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Önemli beş suçta en başta kasten yaralama.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Şöyle yapalım mı? Sunum bitsin, onu da arkadaşlar hazırlasın, onu da yansıya verelim, herkes görsün. Dün hazırladık biz, konuyu dağıtmayalım diye bu hâle getirdik ama mademki sordunuz, sunumun en sonuna hazırlattırıyorum ben, merak etmeyin.

Teşekkür ediyoruz.

Devam edelim.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Sayın Bakanım, bu slaytta şunu da arz etmek isterim: Özellikle Ahmet Minguzzi ve Atlas Çağlayan cinayetlerinde olduğu gibi birçok cinayet olayında birden fazla SSÇ'nin de bu kasten öldürme olayına karıştığı görülüyor. Nereden bunu görüyoruz? 266 kasten öldürme olayına karışan, onunla birlikte olan 478 de suça sürüklenen çocuk olduğunu da ifade etmek isterim. Yani burada 266; 15,1'e denk geliyordu ama bu suçta özellikle birlikte katılan, yanında olan, suça sürüklenen çocukların olduğunu da ifade etmek isteriz, asli şüpheli olmasa da.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Devam ediyoruz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Burada, yine, kişilere karşı işlenen suçlarda kasten yaralama suçunun aylık ortalama olay sayısına baktığımızda, yansıda görüldüğü üzere aylık SSÇ olay sayısının

yüzde 68 arttığını, Kabine döneminde özellikle kasten yaralama olaylarındaki aylık tüm olay sayısının yüzde 11,3 de azaldığını gösteriyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Gayet açık, devam.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Yine önemli suçların içerisinde olan cinsel suçlarda da aylık ortalama olay sayısı yansıda görüldüğü üzere aylık SSÇ olay sayısının yüzde 64 arttığı ama bununla birlikte, Kabine döneminde özellikle cinsel suçlarda aylık tüm olay sayısının da 31,9 azaldığını görüyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Bu da gayet açık. Devam ediyoruz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Mal varlığına karşı dediğimiz 9 önemli suçtaki aylık ortalama olay sayısı yansıdığı görüldüğü gibidir. Burada da 2020-2025 mukayesesi yaptığımızda, aylık SSC olay sayısının yüzde 32,4 azaldığını, bununla birlikte özellikle mal varlığına karşı önemli 9 suçta Kabine döneminde aylık tüm olay sayısının da yüzde 48,7 azaldığını görüyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Mal varlığına karşı işlenen 9 katalog suç, 5 hırsızlık, 1 dolandırıcılık diye devam eden silsile. Yine, bakın, yüzde 48,7 azalma olduğunu söylüyoruz. Ben göreve başladığım zaman bir yılda 303 bin o 9 suçun toplamıydı. 2025 bittiği zaman bu rakam 155 bin düştü, 48,7'nin anlamı bu. Yani önleyicilik, önlemek, önlemek. Önlemekle ilgili Bakanlık olarak benim dönemimde 685 bin arkadaşım o noktada öyle bir performans çalışması yaptık ki bakın, şu anda evden hırsızlık ve hırsızlık türleriyle ilgili etrafınızda size şikâyet çok marjinaldir, gelmez bu ama şu anda 2026 yılında, biz dolandırıcılığı 129 binden 95 bine indirdik ama şu anda tek bir hedefim var arkadaşlarımla beraber: Dolandırıcılıkla ilgili, evet, yüzde 16 falan bir düşüş yaptık ama bizim isteğimiz onu 50 binin altına indirmek ve bunu da başaracağız. 2026'da göreceksiniz dolandırıcılıkla ilgili çok enteresan yeni uygulamalar yapacağız.

Buradaki şey şu: Suça sürüklenen çocuklar kişilere karşı kasten öldürme, kasten yaralama, cinsel suçlar gibi ağır suçlarda toplumun yekûnunun olay sayısı azalıyor olmasına rağmen orada hep tırmanışı gördük fakat mal varlığında, dikkat ederseniz, aylık 1.818 rakamlara ulaşmasına rağmen, Türkiye geneli gibi olmasa bile yüzde 33 civarında da bir düşüş burada olduğunu görüyoruz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Uyuşturucu suçlarıyla ilgili değerlendirme yapacak olursak uyuşturucu suçlarında aylık ortalama SSÇ sayılarına baktığımızda 2022 ile 2025 mukayesesinde yüzde 144,8 arttığını görüyoruz. Bu da aslında açık kaynaklara da yansıdığı üzere, Bakanlığımız koordinesinde ilgili kolluk birimleriyle alandaki yoğun uyuşturucuyla mücadele sonrasındaki yakalamalarla birlikte bu rakamların da bu şekilde arttığını söylemek doğru olur diye düşünüyorum.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Burada bir izahatta bulunmak durumundayız: 4 Haziran 2023'ten bu yana İçişleri Bakanlığı olarak her zaman arzla mücadelenin en etkin kapısı biziz, İçişleri Bakanlığı. 102 bini geçtik. Bununla övünmüyorum ama bir arzla mücadelede bir tespit bu. Keşke çok iyi mücadele ediyor olmamız karşılığında bu kadar tutuklama değil de daha az tutuklama çıksaydı. Ama bakın, dünyada da bizim hep birlikte bir araya geldiğimiz narkotik mücadeleyle ilgili görevli bölümlerle konuştuğum zaman, yapılan tespit ve bilimsel tespit hep şudur. Bir bilim kurulumuz da var, 2025 Uyuşturucu Raporu da yayınlandı, web sayfamızda, oradan da çok rahat bir şekilde görebilirsiniz, mücadelemizin bir MR raporu orada var, halka açık, devamlı, düzenli yayınliyoruz bunu. Biz, arzla mücadelede, ülke sınırlarımızdan bunun erişilmez olması, bunu mümkünse sıfırlamak, minimum hâle getirmek ama içeride de bu zincirin yani narkotik suç örgütünden sokak satıcısına varıncaya kadar, hadi değiştirelim, fişekçisinden baronuna varıncaya kadar, hiç ayırım yapmadan, her birini planlı, projeli ve devamlı surette gözünü budaktan esirgemedi, yasanın bize vermiş olduğu güç ve milletimizin bizden beklentisi, en seküler, en muhafazakâr ayırımı yapmadan tüm ailelerin, her birinin, tek bir isteği var: Çocuğun bağımlı olmaması, bağımlılık enstrümanlarının tamamına savaş açılması. Bunu temin eden, ticaretini yapan, üreten, nakleden, taşıyan, sokakta nihai tüketiciyle buluşturma cüreti gösteren kim varsa birisi bir kuvvet kullansın da -bu kuvvet hukuk ve Gazi Meclisin çıkarmış olduğu yasa- milletimizin dünya kurulup bu aşamaya geldiğinden beri aktarılan örf, töre, anane ve değerlerimizin her birinden aldığı güçle bunun önüne geçsin. Şu anda o mekâdasınız ve bu mekânda bulunan arkadaşlarımızın her biri... 81 valimizin performans talimatı var yani kaç torbacı onun döneminde günlük, aylık ortalama... Ben böyle çalışırım. Bazı arkadaşlar -özür dileyerek söylüyorum- rakamlarla ilgili olan meselede bizi kınıyor. Umurumda değil. Onlara ben şunu söylüyorum: Hastaneye gittiğimiz zaman, bir doktora gittiğimiz zaman kan sayımı, MR yani teşhisi güçlendirici doneleri olmadan, dünyanın en ferasetli profesörü dahi onu görmek istiyor, "Bir bakayım şuna." diyor -özür diliyorum- idrar tahlilinden tutun da kan sayımı o, şu, şu, şu, hepsini arıyor, önüne koyuyor. "Tam ilk aklıma gelen gibi oldu, belgeler bunu gösteriyor." diyor. Şu anda baktığınız da tam bu. Biz de şunu söylüyoruz: Yani, sokakta torbacısı, zincirin bütün halkalarına balta indiriyoruz. Gizli soruşturma açanı var. Bir şehirde, beş ay, hiç kimsenin, oradaki Emniyet teşkilatının bilmediği, benim arkadaşlarım, kahramanlarımız, kolları düğmeli, saçları örgülü, görseniz -ya, ben görmedim henüz ama anlatılanı söylüyorum- o arkadaşlar onları öyle bir tespit ediyorlar ki tutuklama oranı yüzde 95. Şu Ankara'da NARKOKAPAN yaptık, 738 kişiyi yakaladık, tutuklandı. Biz, aynı anda, eş zamanlı, 3 bin noktaya gireceğiz diye insanlar ayağa kalktılar. Bu yani herhâlde enteresan bir operasyon. Söyleyemedik de biz. Şu anda 5 vilayette çalışıyorlar. Devamlı dönüyoruz, devamlı dönüyoruz, devamlı, 102 bin rakamı oradan geliyor. Ama Avrupa teslim olmuş vaziyette. "Yeter ki belirli oranın üzerinde, miktarın üzerinde, üzerinde taşıma, benim dediğim yerlerde kullan." İşte, bu, yani, teslim olmuş adam çünkü 15-64 yaş aralığında "Hayatımın bir döneminde mutlaka kullandım." diyenler de yüzde 27, yüzde 28 yani 3 kişiden biri Avrupa'da buna düşmüş. Uzak Doğu, Amerika, onları söyleyemiyorum bile. Cezaevlerinde yüzde 36 kalan dünyada başka bir yer yok.

Ama size şunu söyleyeyim: Arzla mücadelede, biz bu kadar güçlü, bu kadar güçlü ve daha da tempoyu arttıran oranda gitmemize rağmen bunun bir cephesi daha var -hazır sizleri buraya misafir etmişken- talep. Yani, arzla mücadele ve taleple mücadele, ikisinin böyle seferberlik ruhuyla bir, beraber, bütünleşik gitmesi lazım. Talepte sınıfta kaldık. Aha söylüyorum, gönlüm de şimdi rahatladı. Talepte sınıfta kaldık. Talepte sınıfta kaldığımız konulardan biri de bu suça sürüklenen çocuklarla ilgili olan meseledir. Çocukları dijital dünyada kendi başına bıraktık. Covid de bize bir tuzaktı, ne dersiniz deyin. Akşam eve geldiğimde her gün bana sarılan çocuk "Babam içeriye girmesin, İstanbul Valisi, dışarıda olan mikrobu aldı, geldi." diye kapıyı kilitliyordu bana. Bunları yaşadık yani hep beraber yaşadık. Ekrana günde bir saat girmeyen çocuğumuzu ekrandan eğitim verir hâle getirdik biz; onu da özendirdik.

Şimdi de diyoruz ki: "Burada bu nasıl zararlı olanlara karşı bakmaz, yanında durmadan da görmez, görse de tiksinebilir hâle nasıl getirebiliriz?" telaşesine düştük ve inlerde, mağaralarda değil ekranların içerisindeki "web" sayfalarında tuzaklandılar. Yasa dışı bahis de buradan çıktı, her şey buradan çıktı ve buradan da imtihan edilmeye devam edeceğiz, edeceğiz. Sorun şu: Maddi hukukla beraber kendimizi nasıl güçlü kılacağız? En son değerlendirmemizde biz bunu yapacağız ama taleple ilgili, sınıfta kaldığımızda ilgili bakın şunu söyleyeyim: Kötülüğü öğrenmeme, kötülüğü belletmeme eski değer yaklaşımımız. Şu sıralarda gördüğümüz herkesin anne ve babaları mutlaka "Bunu bir kere tadarsan bunun tövbesi ve bırakılması zor olur." diye hep nasihat ettiler bize, hatırlayın. Önleyicilik, sakındırma oradan başladı ama şu anda bu sözlerin volümü düştü, tesiri de neredeyse ortada kalmadı. Sonra da birbirimizle işaret parmağımızla konuşuyoruz. Burada ben tamamen siyaset dışı konuşuyorum, bir ebeveyn olarak konuşuyorum sizler gibi. Dolayısıyla, değerli kardeşlerim, uyuşturucuyla ilgili olan mekanizma ve örgütlü suçlarla ilgili olan mekanizmanın en çok kullandığı iki alan -bunu o yüzden getirdik- uyuşturucu suçları, bunun peşinde de örgütlü organize suçlar. Hele bir şu tabloya bakın.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Bakan...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Şunu bir tamamlayalım, az kaldı, üç dört slayt kaldı.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Tam da bu uyuşturucuyla ilgili soracağım.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Buyurun.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Bu uyuşturucu için kullanan çetelerin alt kırımlarını inceleyebildiniz mi acaba? Alt kırımlarında birkaç suç tipi var "uyuşturucu suçu" dediğimizde, çocuklar bunlardan hangisi için kullanılıyor?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Onu da not alın, onu da çıkaralım size.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Alt kırımı yapabilirsek.

Bir de diğerlerinde genel suç artışıyla birlikte bir değerlendirme vardı, bunda o yok. Bu tabii çok büyük bir rakam.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - En son slaytta veriyoruz, az önceki sorunuzu çıkardık, vereceğim size de şimdi.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Tamam.

Yani hiçbir suç tipinde bu kadar artışı göreceğimizi zannetmiyorum ama burada da artış var demek ki örgütlü.

Bir de şeyi merak ediyorum: Bu çocukların uyuşturucuyla ilgili suçlarda kullanılması durumunda azmettiricilerine ilişkin bir veriniz de var mı? Aynı ayrı mı operasyon yapıyorsunuz yoksa "Şu çocuklar var ama şunlar da bu çocukları azmettirmişti." diye bir birliktelik içerisinde yorumlayabildiniz mi rakamları?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Uyuşturucuyla ilgili çok basit bir ilkemiz var: Azmettiren, azmettirmeyen hiçbir ayırım yapmadan bir yerde uyuşturucuyu bizim insanlarımızı, gençlerimize buluşturma cüreti gösteren kim varsa onları yakalamak için nefes almadan mücadele ediyoruz; net bu.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Bundan eminiz.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Net, sadece bunu yapıyoruz.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sorum o değil de...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Soru ne peki?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Azmettiricilere ulaşma durumunuz nedir? Hani suça sürüklenen çocuklar...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - "Organize suç örgütü" diyoruz ya onun bir kırımları var.

Bakın, narkotik suç örgütleriyle ilgili son rakam 370 mi oldu, kaç oldu, var mı yanınızda rakam? Azmettirmeyle ilgili yani biz "suç işlemekte kibirlenenler" diyoruz, "şehir eşkıyaları" diyoruz. Bunun bir TCK 220 silahlı organize suç örgütü olanı var, bir KOM, kaçakçılıkla ilgili, mali suçlarla ilgili, tefecilikle ilgili olanı var ama bir de narkotik suç örgütü olanları var. "Baron" dediğimiz tipler bu, bunlar uluslararası, ulusal, bölgesel, yerel diye coğrafi durumlarına göre kıyaslanmalı, separe ettiğimiz, ayırdığımız ve bunun da en son sayısını vereyim hocam güncel sayısını.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Yani benim merak ettiğim, şu baronlar şu çocukları kullandılar bu uyuşturucu trafiğinde diye bir şey olsun.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Evet, dediğim 368. Bakın, göreve geldiğimiz günden beri narkotik uluslararası 47, ulusal 41, bölgesel 239 yani bir ağ, bir ekosistem kurmuş sözde kendisine. 3 vilayetin olduğu yerde dağıtıcılığı organize eden çoluk çocuk, genç demeden bunu dağıttıran ve kullanılmasını yaygınlaştıran 368 sayı.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sayın Bakan, ben de bir şey sormak istiyorum izninizle...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Şunu tamamlayalım mı? 4 slayt kaldı, aslında slayt ben...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Uyuşturucuyla ilgili olduğu için hemen sözünüzün üstüne.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Buyurun.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Yani samimiyetle mücadele ettiğinizden bahsettiniz, buna dair şüphemiz yok fakat bizler sahadayken birtakım aksamaları kendi gözlerimizle görüyoruz ve halk da bizlere ifade ediyor, ben de size ifade etmiş olayım.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Buyurun.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Örneğin, Karakoçan'da. Bundan bir sene önce psikolog olmam itibarıyla Karakoçan'da artan uyuşturucu madde kullanımıyla ilgili muhtarlar bir toplantı düzenlediler ve bizi de davet ettiler. Orada bir muhtar çok açık şunu söyledi, dedi ki: "Benim mahalleimde uyuşturucu satılıyor. Ben arıyorum Emniyeti, bir kere geliyorlar, iki kere geliyorlar fakat o torbacı on kere o mahalleye geliyor. Biz aradığımızda da Emniyet gelmiyor. Şimdi, en son torbacı geldi, bütün mahalleye küfürler etti, oradaki gençlere madde verdi. Bunu ben gözümle gördükten sonra müdahale etmeme gibi bir şansım olmadı; gittim ve o torbacı tarafından ben bıçaklandım, bu da adli makamlara işgal etti." Şimdi, hem Karakoçan'da hem de seçilmiş olduğum Mardin ilinin Nusaybin ve Kızıltepe ilçelerinde halk bize ısrarla şunu söylüyor: "Biz görüyoruz, gözümüzle görüyoruz, şikâyet ediyoruz ama herhangi bir adım atılmıyor, herhangi bir önlem alınmıyor, bu insanlar bir kapıdan alınıp diğer kapıdan bırakılıyorlar." Şimdi, ben şunu ifade etmek istiyorum: Özellikle Mardin'de, Şırnak'ta, Batman'da, Diyarbakır'da, Karakoçan'da bizim karşılaştığımız bu şikâyetlere yönelik -az önce 5 vilayetten bahsettiniz özel çalışmalar yürüttüğünüz- bu çalışmalara bu kentleri de eklemeniz gerekiyor. Gerçekten Kızıltepe'de

şu anda bir gencin sağlıklı bir şekilde ne okula gidip gelebildiği ne de sosyalleşebildiği hiç bir alan yok; uyuşturucu kullanımı çok artmış durumda, bu konuda da hassasiyetlerinizi rica ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Evet, teşekkür ediyorum. Dediklerinize kısmen katılıyorum, çok büyük bir kısmına da katılmıyorum; birincisi bu.

İkincisi, şu anda senin dediğin vilayetler, o "5" dediğin zaten o coğrafyanın vilayetleri, hiç merak etme...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Hangileri, hangileri?

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Söyleyemeyiz çünkü bu bir şey... Ne dedim ben sana? Gizli soruşturmacı dedim ben. O insanların, çalışan insanların güvenliği için... Ama şunu bil ki duyduğun zaman diyeceksin ki "Tam da bizim istediğimiz gibi oldu."

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Tamam, derdimiz ortak.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Birincisi bu.

İkinci, "NARVAS" denilen bir yazılım var, bak, 2024 ve 2025'te bitti. Biz şunu söylüyoruz: 922 ilçemiz, 50 bine yakın mahallelerimiz var -tamam mı- 81 vilayetimiz var ve Türkiye 783 bin kilometrekare. Şimdi hudutlarından, hudut güvenliğinden içeride mahallelere, sokaklara, caddelere varıncaya kadar, aynı trafik güvenliğinde olduğu gibi Kıymetli Vekilim, bu yollarda, bu mahallelerde biz beraberiz. Trafik güvenliği, mahalle güvenliği, sokak güvenliği için hep beraber hareket etmemiz lazım. 86 milyon, aslında büyük bir aileyiz biz. Aile bu toplumun temel nüvesi ama aynı zamanda büyük bir aileyiz. Dolayısıyla biz şunu yaptık: Vatandaşlarımızın gördüğü zaman vekillerimize, siyasi temsilcilerimize tabii ki her şeyi söylemeleri, onlarla dertleşmeleri önemli ama aynı zamanda diyoruz ki: Bize telefon açın ve biz bunları bir kayıt sistemi yapıyoruz. Şu anda 688 bin arkadaşımız, polis ve jandarma bölgesinde kendisine gelen narkotik, 112 ve UYUMA uygulamasıyla gelen ihbarların tamamıyla ilgili neler yaptığımızı denetliyoruz ve müfettişlerimizi de biz şu noktada çalıştırıyoruz: Vatandaştan gelen ihbarla ilgili ne yapıldığıyla ilgili biz buradan makro olarak veya odaklandığımız zaman o mahalle, o ilçe olarak bunların her birine baktığımız zaman, eğer bir yerde bir aksama varsa oraya hukuk olarak, disiplin rejimi olarak balyozu indiriyoruz. Çok terbiyeli ve çok kibar konuşurken aynı zamanda bir yerde, bir layüsellik gördüğümüz zaman sıfır tolerans. "Sıfır tolerans" kelimesini sadece belirli yerlerde kategorik bir cümle olarak kullanmıyorum bunu. Beni diğer bakanlardan ayıran tek şey, söylemiş olduğumuz karargâhın talimatımıza, bizim Hükûmet olarak İçişlerinden beklenen bir meseleyi tüm hücrelerimizle aynı şekilde hissetmek, rakamlar o yüzden aşağı düşüyor. Ama bütün bunları yaparken yani ben evliya, Allah falan da değilim, hiçbirimiz de değiliz ama yani çok başarılı, taltif ettiklerimizin yanında yüksek disiplinden ihraç ettiklerim de var benim. Buraya kadar diyoruz, iyi günler diliyor, teşekkür ediyoruz. Dolayısıyla...

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Sayın Bakanım...

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Hemen topluyorum, dağıtmadan.

Yani bu mücadelede birlikteyiz Sayın Vekilim, hiç merak etme.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - İrtibatı güçlendirelim.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Aynen. Yani 922 ilçenin içerisinde, işte, o kadar mahallenin içerisinde bir mahalleyle ilgili sizi üzen, bizi endişelendiren ve tekrar kararımızı ve oradaki uygulamamızı gözden geçirmek için zaten bu istişareleri güçlendiriyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Sayın Bakanım, bölmek istemiyorum da aslında usulen sunum bittikten sonra bizim söz almamız daha iyi olurdu ama ben de madem söz alındı, çok küçük bir yorum yapmak istiyorum.

Şimdi, ben Ahmet Minguzzi'nin davalarına katıldım. Orada defaten avukatın "Bu çocukların kanında ya da işte vücudunda uyuşturucu var mı?" diye hâkime talepte bulunmalarına rağmen her seferinde bu reddedildi. Fakat bunun reddedilmesinin arkasındaki motivasyon bizim bu suça sürüklenen çocuklar, kanunumuzun, bu çocukları hani pamuklara sarıyoruz ya bazen, onun bir tezahürü. Yani işte "Çocuğun mahremiyeti, cinayetle alakası yok." vesaire diyerek. Bana göre bu da aksayan bir şey. Eğer uyuşturucu madde altındaysa aslında cezanın artması gerekir, hukuken de böyle diye biliyorum. Fakat ona bakılmıyor bile ve burada işte, o çocuğu koruma, çocuğun mahremiyetini koruma refleksiyle hareket ediliyor. "Etik bir şey yapıyorum." derken bence etik olmayan neticeleri oluyor. Bunu da sizinle paylaşmak isterim.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Teşekkür ediyoruz.

Evet, Tarıkhan Bey...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Sayın Bakanım, bu slaytımızda da biraz önce ifade edildiği üzere organize suçlar yönüyle aylık ortalama suça sürüklenen çocuk sayılarını yansıtmaya çalıştık. Burada özellikle ifade etmek istediğim, aylık SSÇ sayısının 2020'den 2025'e geldiği noktada yüzde 236,4 artış olduğunu görüyoruz.

Bir alt değerlendirmemiz, bununla ilgili yapmış olduğumuz bir çalışmada gündemde olan 11 ulusal organize suç örgütü elebaşının ortalama suça bulaşma yaşının 17,7 olduğunu tespit ettik. Bununla birlikte, bu kişilerden 7'sinin 18 yaşın altında, 4'ünün ise 18 yaşın üstünde suça bulaştığını tespit ettik ve o 18 yaş üstü 4 kişiyle ilgili yapmış olduğumuz değerlendirmede de muhtemelen öncesinde herhangi bir suça bulaşma ihtimallerinin olduğunu da ifade etmek istiyorum.

Arz ederim.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Evet, devam edelim o zaman.

Burada Tarıkhan Bey'den sözü bizim Mehmet Parlak başkanımıza verelim.

Evet, Mehmet Bey, burayı sen hazırladın çünkü.

İÇ GÜVENLİK STRATEJİLERİ DAİRE BAŞKANI MEHMET PARLAK - Sayın Bakanım, Komisyonumuzun Sayın Başkan ve üyeleri; sunumumuzun bu kısmında suça sürüklenen çocuklarla ilgili 4 farklı ülkedeki uygulamaları özet olarak vereceğim Sayın Bakanım. Bahse konu 4 farklı ülkenin çeşitli operatif rejimlere bu bağlamda sahip olduğunu belirtmek gerekiyor.

Bunlardan ilki Fransa. Fransa'da asgari ceza yaşının 13 olduğu görülmekte. Özel çocuk hâkimleri tarafından suça sürüklenen çocukların yargılandığını görüyoruz. Tedavi, gözetim, danışmanlık, aileyle çalışma gibi tedbirlerin de bu bağlamda

alındığı ifade edilmekte. Ağır suçlarda hapis cezasının mümkün olduğu fakat diğer suçlar açısından ise özel gençlik merkezlerine çocukların sevk edildiğini, bir nevi rehabilitasyon ve ıslah amaçlı bu merkezlere gönderildiklerini görmekteyiz. Fransa özelinde 16 ile 18 yaş arasında ise aynı zamanda çocuk ceza mahkemelerinin de var olduğunu belirtmek gerekiyor.

Yansındaki grafikte yıllar itibarıyla 2020 ile 2024 periyodu arasında çeşitli suçlar bakımından kırılımlar verilmekte. Yıllar itibarıyla bir azalış trendi görülmekle beraber, özellikle kişilere karşı işlenen suçlar içindeki oranın hâlâ 2024 itibarıyla yüzde 10'lara yakın bir seyir izlediği bu bağlamda ifade edilebilir.

Bir diğer ülkemiz Almanya ise asgari ceza sorumluluk yaşının 14 olduğu bir ülke. 14 ile 17 yaş arasındaki küçüklerin gençlik mahkemesi tarafından yargılandığı ve hapis cezasının maksimum düzeyde on yıl olduğu bir ülke uygulaması.

Almanya'yı diğer ülkelerden farklı kılan bir başka husus; 18 ile 21 yaş arasında da şayet genç, bir yetişkin zihinsel olarak olgunlaşmamış ise hâkim tarafından bunun takdir edilmesi durumunda çocuk ceza rejimine tabi olabiliyor.

Bir diğer ülkemiz Birleşik Krallık. Birleşik Krallık da incelenen ülkeler arasında asgari ceza sorumluluk yaşının en düşük olduğu ülke olması hasebiyle göze çarpmakta. Burada genellikle 10 ile 11 yaş arasında cinayet gibi çok ciddi suçlar bakımından sadece hapse atılma söz konusu ama yaşın 10 olması başlı başına bir anlam ifade ediyor.

İngiltere'nin yine özgün uygulaması, ayırıcı niteliği, suçlar yaş itibarıyla, yaşa bağlı olarak kademeli artması yani aynı suçu 14 yaşında işleyen bir çocuk ile 16 yaşında işleyen çocuk arasında ceza hukuku bakımından çok ciddi farklılık var olmakta.

Yine, bu 4 ülke içerisinde, yansıda da görüleceği üzere, gerek mal varlığına karşı gerek kişilere karşı gerek organize suç örgütü bağlantılı suçlar bakımından aslında en iyi ülkenin İngiltere olduğunu görüyoruz. Burada 2024 itibarıyla 1,23'e varan kişilere karşı suç işleme oranı var, diğer oranların da oldukça düşük olduğu görülmekte. Dolayısıyla İngiltere kademeli suça göre, yaşa göre kademeli ceza sistemi bakımından öne çıkan bir ülke olmakta.

Son ülkemiz Amerika Birleşik Devletleri'nde ise federal bir yapıya sahip olması hasebiyle bu ülkede federal düzeyde bir ceza sorumluluk yaşının olmadığını görüyoruz. Diğer eyaletlerde ise, 50 eyalette ise çok ilginç bir nokta, 24 eyalette herhangi bir ceza sorumluluk yaşının belirlenmediği görülmüyor. Bu aslında hem Birleşmiş Milletler Çocuk Komitesi hem ilgili diğer uluslararası kuruluşlarca da çok eleştirilen bir konu. Belirlenen 26 eyalet açısından ise bu yaş aralığının, minimum yaş sınırının 14 yaş altında olduğunu söyleyebiliyoruz. Amerika'daki temel veriler yansıda görülmekte. Burada aslında yıllar itibarıyla verilerin çok fazla değişmediği, yatay bir seyir izlediğini görebiliyoruz.

Arz ederim,

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Evet, teşekkür ediyoruz.

Devam ediyoruz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Bu bölümde yapmış olduğumuz değerlendirmelerden bahsedeceğim.

Çocukların suçta araç olarak kullanılmasına ilişkin bir değerlendirmemiz var. Organize suç örgütleri tarafından çocukların özellikle kurşunlama olaylarında araç olarak kullanıldığı, olay sırasında motosiklet plakalarının gizlendiği, kask ve maske gibi unsurlarla da failerin kimliklerinin gizlenerek suç işledikleri görülmektedir. Mevcut yasal düzenlemelerin çocukları bilinçli şekilde suça sürükleyen ve azmettiren kişiler bakımından yeterince caydırıcı olmaması ise suç örgütlerinin çocukları düşük riskli eleman olarak görmesine yol açmaktadır.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Burada bir rakam vermem lazım.

2023 yılında motosikletle bir moda başlattılar: Motosikletle bir mekâna kurşun sıkma. Basit bir mala zarar verme gibi görülüyor ama hikâye öyle değil, açıkça böyle değil. Oraya kasklı birileri yoldan geçen tırrt, akabinde telefon geliyor, diyor ki: "Şu, şu, şu kadar, şu kadar." Net bu.

Şimdi yine sayı veriyorum: 2023'te bu minval olan motosikletle saldırı sayısı 1.735; 2024'te 415'e düşürüldü, 2025'te bunu 227'ye düşürdük. Şu anda bu günlük, her gün sabah saat onda bana gelir. Biz isterdik ki 1 olmasın ama 1.735 nere, 227 nere. Ama şu noktada doğru gidiyoruz: Biz örgütlü organize suç örgütlerine, bunların her yöneticisinden, onun yardımcılarında elemanlarına varıncaya kadar sahada, ülke içinde ve ülke dışında kendimiz ve bazen de diğer ülkelerle ortak operasyonlar yapıyoruz ve bunu da ben açıkça söylüyorum, kamuoyuyla da paylaşıyoruz. Mücadeleye devam. Fakat bu motosikletle ilgili olan meselede arkadaşlarımızın bizden beklentisi, önleyicilik ve yakalayıp adalete teslim etme İçişleri Bakanlığının görevi olduğu için diyor ki: "Kaskı takıyor, ister araçta ister motorda kimliğinin bilinmesine fırsat verilmemeyi yaparken bir yandan da burada çocukları en rahat kullanılabilir, erişilebilir hâlde yapmak, buna cüret etmek, hatta bunu sosyal medya mecralarında, Telegram'da, efendim, hiç görmediği, tanımadığı bir çocuğu bu noktada kullanır hâle getirmek. İşte, bunların önüne geçmek ve burada kimlik saklamayı ve motosiklet kullanma veya aracı bu şekilde kullanmayla ilgili olanları sadece mala zarar verme boyutuyla değerlendirdiğimiz zaman da caydırıcı olmuyor, hatta tutuklanma sebebi olmuyor. O yüzden hep buraya tevessül ediliyor. Bunu Komisyonumuzun mutlaka göz önünde bulundurmasının gerekli olduğuna inandığımız için birinci değerlendirme maddesi olarak yazdık.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Diğer bir husus, örgütlü suçlarda çocuklarının araç olarak kullanılmasına yönelik değerlendirmemizde, malumunuz, on birinci yargı paketinde örgüt yöneticilerine verilecek cezaların yarısından bir katına kadar artırılması hükmü getirilmişti ama aynı zamanda biz örgüt yöneticileri haricinde o örgütte üye olup da çocukları suça sürükleyenlerin de aynı şekilde cezalandırılmasıyla ilgili bir değişikliğin olması gerektiği düşüncesindeyiz.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Sadece örgüt yöneticileri değil, örgüt üyeleri bakımından da diyoruz. Evet, açık bu.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Çocukların internet ortamında suça maruz kalmalarının önlenmesine yönelik yapmış olduğumuz değerlendirmede içeriğin çıkarılması ve erişimin engellenmesi kararlarında bazı suç başlıkları ifade ediliyor; intihara yönlendirme, çocukların cinsel istismarı, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, sağlık için tehlikeli madde temini, müstehcenlik, fuhuş ve kumar oynanması için yer ve imkân sağlanması. Bununla birlikte, yine internet ortamında her türlü suça hızlı ve kontrolsüz biçimde maruz kalabildiği dikkate alındığında,

aleni suç teşkil eden içerikler, bunların haricindeki aleni suç teşkil eden içeriklerin de ivedilikle engellenmesi ve yayınlanmasının önüne geçmek amacıyla bir düzenleme yapılmasının gerekli olduğunu değerlendiriyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Evet, bu da açık.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Diğer bir husus, katalog suçlara karışan 15-18 yaş aralığındaki suça sürüklenen çocuklar bakımından ceza sorununa yönelik değerlendirme. 15-18 yaş aralığında olup kasten öldürme suçu ve nitelikli hâlleri, örgüt faaliyeti çerçevesindeki suçlar, uyuşturucu suçları ve terör suçları gibi katalog suçlara karışan çocuklar hakkında suçun bir yetişkin bilinci, dirayeti ve saikiyle işlendiğinin uzmanlar tarafından rapor edilmesi hâlinde bu çocukların cezai ehliyet açısından tam sorumlu olduğu kabul edilerek söz konusu ceza indiriminden faydalandırılmamasının hem mağdur yakınlarında hem de toplumda adalet duygusunu güçlendirebileceği değerlendirilmektedir.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Devam, bu da açık.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Uyuşturucu suçlarında çocukların yine araç olarak kullanılmasına yönelik değerlendirmede uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak ülke içinde satan, başkalarına veren, sevk eden, nakleden, depolayan, satın alan, kabul eden, bulunduran kişi, on yıldan az olmamak üzere hapis ve bin günden yirmi bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılacağı kanunda düzenlenmiş ancak "Uyuşturucu veya uyarıcı madde verilen veya satan kişinin çocuk olması hâlinde veren veya satan kişiye verilecek hapis cezası on beş yıldan az olamaz." şeklinde düzenleme bulunmaktadır TCK 188'de. Aynı şekilde, çocukları veya ceza ehliyetini haiz olmayanları araç olarak kullanan kişiye de benzer şekilde ceza verilmesi hâlinde çocukların suça sürüklenmesinin önlenebileceği değerlendirilmektedir.

Diğer bir husus, infaz süreciyle ilgili. 15-18 yaş aralığındaki nitelikli suçlara karışan veya örgüt faaliyeti çerçevesinde suça sürüklenen çocuklar mevcut hâliyle tutuklanmaları hâlinde çocuk kapalı ceza infaz kurumuna, hükmün verilmesi hâlindeyse çocuk eğitim evlerine gönderildiği bilinmektedir. Suça sürüklenen çocukların kapalı ceza infaz kurumunda geçirdikleri sürenin uzatılması hâlinde rehabilitasyon ve ıslah sürecinde sıkı takip edilmesi, yapılacak değerlendirme sonucu verilecek uygunluk kararıyla -uzmanlar tarafından tabii ki- çocuk eğitim evlerine geçişlerinin sağlanmasına ilişkin düzenleme yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, kıymetli vekillerim; sunumuma Minguzzi cinayetiyle başlamıştım ve yine, sunumuma yüreğimizi yakan Atlas Çağlayan cinayetiyle son vermek istiyorum. Malumunuz, 14 Ocak 2026 tarihinde Atlas Çağlayan evladımızı da kaybettik ve bu olayı gerçekleştiren suça sürüklenen çocuğun 2011 doğumlu 15 yaşındaki E.Ç olduğunu biliyoruz ve yanında bulunan kişilerin de yine 16, 15, 14 ve 12 yaş aralığında olduğunu biliyoruz. Biraz önce ifade etmiştim, cinayete direkt katılan asli faillerin yanında o cinayette yine rol alan ve yanında olan suça sürüklenen çocukların da olduğunu ifade etmiştim. Burada da görüldüğü üzere olayın failiyle birlikte yine yanında yaşı küçük 4 çocuğumuzun olduğunu da ifade etmek istiyorum.

Sunumu arz ederim.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Sadece 5'i mi var, hepsi mi var?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Vekilimizin sorusuna cevap, aynı zamanda dağıtalım da bunu.

Burada yine son altı yılda kasten yaralama yüzde 44,5 sayın vekilim. Tüm hırsızlık türleri 5 hırsızlık türünü tek bir hırsızlık gibi gösterelim, detaya girmeyelim istedik, yüzde 12,8'le 2'inci; uyuşturucu 8, tehdit 6,6; cinsel suçlar 4,3 diye gidiyor değil mi?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - İlk 5 suçtur, evet Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Evet, ilk 5'i sormuştunuz, dağılım bu. Tabii, bunlardan kasten yaralama bakın, 32 binden artık 60 bine doğru gelmiş. Hırsızlık, mal varlığına karşı suçlarda olduğu gibi orda önleyicilikle ilgili çok şeyimiz var, o aşağı doğru iniyor ama uyuşturucu 4.258'den... Biz dediğim gibi "102 bini bulduk." dedik, bakın, o da 10.431. Tehdit, cinsel suç, genel eğilim, kişilere karşı suçlarda 10 katalog suç da olduğu gibi Türkiye'de yüzde 16 bazında düşüş varken toplam suç oranı içerisinde burada suça sürüklenen çocuklardaki eğilimin de yukarıya doğru gittiğini göstermek istiyoruz.

Buyurun.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Ben öncelikle sunum için teşekkür ediyorum. Bu Minguzzi olayı ve Atlas Çağlayan olayındaki çocukların geçmişine bakıldığı zaman okulunda herhangi bir akran zorbalığı, ailede herhangi bir suç, kabahat gibi bir kaydı var mı? Okulda ya da Emniyette böyle bir kaydı var mı?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Şimdi, tabii, ben dosyanın detayını bilmiyorum, Adalet Bakanlığına intikal ettiğiyle ilgili ama buradan arkadaşlarımızdan detayı bilen varsa... Tarıkhan biliyorsan söyle.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Sayın Bakanım...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Yani onların kriminal geçmişleriyle ilgili bilginiz varsa söyleyin.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Atlas cinayetinde biraz önce ifade ettiğim gibi, diğer çocukların suç kayıtları yok birisinin var.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Birisinin var, evet, onun biliyorum ama diğer şeylerde, Minguzzi'de vardı, onlarda vardı, kamuoyunda onları tartıştık.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Evet, vardı.

Ama tabii, yani polise ya da Jandarmaya intikal etmeyen SSÇ boyutunda işlem yapılmaksızın gerek okulda gerekse bulunduğu ortamda herhangi bir olaya karışıp karışmadığıyla ilgili bilginiz yok çünkü bize yansıyan bir şey yok.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Sayın Bakanım, suçu önleme adına bir takip sistemi oluşturulması gerekmiyor mu ya da böyle bir takip sistemimiz bizim var mı? Ordu'ya geldiğinizde orada siz böyle bir güvenlik asayiş toplantısında bir haber gelmişti, Jandarmamız bir uyuşturucu satıcısının cezası bitince, işte, cezaevinden çıkınca hemen takip etmiş ve yirmi dört saat olmadan da ikinci bir işte yakalamıştı. Şimdi, şunu söylemeye çalışıyorum: Hem insanların fitratı gereği yetiştiği ailede aldığı, işte, ailelerin ayrı olması ya da işte, kendisini bu cinayeti işleyene kadar bu çocuklar akran zorbalığında ya da okulda yapmış oldukları eylemlerde kendisini göstermiyor mu? Bizim bunları buradan takip etmemiz lazım. Özellikle ben teşekkür ediyorum gerçekten organize suç

örgütleriyle mücadelede Ordu'yla ilgili de yurt dışından, Gürcistan'dan paketlenip getirilenler oldu, ben emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Şimdi, son zamanlarda çocukların suça bulaştırılması özellikle ceza indirimleri nedeniyle bu nerede başlıyor? Birincisi okulda -ailede de başlıyor da- akran zorbalığıyla başlıyor, sonra tribün liderliğinden organize suç şebekesi hâline geliyor. Az önceki sunumda da görüldü, orada 11 tane organize suç şebekesinin yaklaşık 7 tanesi 18 yaşın altında, diğer 4 tanesi de herhangi bir kaybı yok ama bizim tahminimiz 18 yaşın altında bir suç işlediğiyle ilgili. Biz, bu çocukları rehabilitasyonu anlamında okulda takip etsek de suç işleme potansiyeli yüksek olan çocuklarımıza bir takip sistemi getirilemez mi? Bu, az önceki sizin de sunuşta, ilk açılış konuşmasında söylediğiniz, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının işte rehberlik eğitimleri falan, bu bir bütün hâlinde böyle bir şey yapılamaz mı?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Yani yapılmalı inancını en az sizin kadar taşıdığım için başlangıç cümlelerimde ben onu ifade ettim.

Bakın, İzmir Balçova'da bir trajedi yaşadık biz. Altı ay içerisinde, normal, böyle bir Anadolu evladı, efendim, bir aile, karı koca hastanede çalışıyorlar -gözünüzün önüne getirin- yani 15 yaşındaki, 16 yaşındaki bir çocuğun radikalleştirilip mahallesindeki en yakın polis merkezinde 3 polisi şehit ediyor. Şu anda dünyanın en çok uğraştığı, bizim gibi önleyicilik yani kolluğun, Bakanlığın ve istihbaratın uğraştığı çevrim içi kişisel, bireysel radikalleşmeyle uğraşmak. Şimdi, gerçekten zor zamanlardayız yani yıllar önceki gibi değil. Bu çevrim içi güç eğer siz orada bilinçle ve kendinize mukayyet olarak -eski bir kelime- o şekilde davranmadığınız zaman sizi kendi içine çekiyor ve farklı yerlere götürüyor, anlatabildim mi dediğimi? Dolayısıyla, burada sadece aile içerisinde değil, okul da bir aile; okulda, sosyal çevrede de kolluk içerisinde de yargı içerisinde de ama her şeyin başı bizim egemenliğimizin tecessüm etmiş hâli Gazi Meclisimiz yani baktığı zaman uygulamacılar, yani bu işin icrasında olanların yasayla desteklenmesi, yeni yasalar yapılması ve bunu da konsensüsle... Yani, bu meseleler hepimizi ilgilendiren konular. Burada caydırıcılığı bir sopa olarak -özür dileyerek söylüyorum- falan değil, nobran bir davranışın tecessüm etmiş hâli falan olarak değil. Bakın, caydırıcılık kültüre dönüşmeye vesile olan bir araç, bunu bu şekilde görmemiz lazım. 2024'te kırmızı ışık ihlalinde ölen insan sayısı 137. Üç günde bir vatandaşımız kırmızı ışık... Demek ki kırmızı ışık ihlaliyle ilgili olan kural hiçe sayılmış yani bunun bir anlamı yok. Gününde ödersen 700 lira, şu anda da öyle, daha kanun çıkmadı, 700-750 lira, bir anlamı yok. Yani hâlen Sudanazlar ölüyor işte o zaman, annesi diyor ki: "Uyuyorum, yaşıyor, yanımda görüyorum. Uyandırdım zaman gerçeğe dönüyorum." Kadın hâlen o travmayı atamamış, yıllar sonra olmasına rağmen.

Şimdi, demek istediğimiz şey; çocuklarımızın bir suçla ilgili bir tefekkür, akıllarında bir düşünce hiç oluşmayacak hâlde güçlü bir muhakemeye sahip olması, birincisi bu ama ikincisi, eğer yapmayı düşünürse "Bak, cezası şudur..." İngiltere bunun muhakemesini bizden önce yapmış, bizim arkadaşlarımızla epey artçı toplantılar yaptık. Gördüğümüz şey şu: Bugün Kıta Avrupa'sında Almanya, Fransa, İngiltere ve Almanya'da, aslında çoğu ülkeleri çalıştılar arkadaşlarımız, öyle büyük bir bültenleri de var yabancı ülkelerle ilgili, değerlendirmeleriyle ilgili ama biz komisyon kurulmasını da son derece doğru görüyoruz. Parlamentomuzda bulunan bütün siyasi partilerimizin temsilcilerinden oluşan bu arkadaşlarımızın, Başkanımızın, sizlerin değerlendirmelerini de tarihî olduğuna inanıyorum ben dolayısıyla öyle yani mevcut sistem kasten öldürme, cinsel suçlar, uyuşturucu ve örgütlü organize suç, silahlı örgütlerin bunları kullanma temayüllerinin arttığıyla ilgili bir şey varsa tıpkı on birinci yargı paketinde olan olumlu değişimler gibi bunun desteklenmesinin hayır olacağına ben inanıyorum. Bu çocukların birilerini görmeden Telegram'da veya bir yerden talimat alabilir hâlde gelmemeli. Sosyal medya kullanımıyla ilgili de bir gelişme var şu anda. En son İspanya'nın Başbakanının dün yaptığı açıklama elden ele dolaşıyor, onu da söyleyeyim. Harika şeyler yani artık egemenlikle ilgili sosyal medya çılgınlığının egemenlik tanımazlığının önüne bir set çekmemiz lazım. İyilikte, güzellikte, bilgi çağının nimetlerine ulaşmakta evet ama "Şişeyi taşa çalmış, namusu arı neyleyim." boyutunda olmuş, hiçbir kaydı olmayan, freni, ABS'si olmayan biri veya birilerine, bu çocuklarımızı da kullanışlı hâlde -özür dileyerek söyleyeyim- getirmenin önünü de almamız lazım, çevrim içi dünyada da bu dünyada da.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRE BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Sayın Bakanım, okullarda alınan tedbirlerle ilgili bir şey ifade etmek isterim. Bakanlığımız, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve Türkiye Belediyeler Birliği iş birliğinde 2022 yılında imzalanan Çocukların Eğitim Süreçlerinin Güvenliğine İlişkin Koruyucu ve Önleyici Hizmet ve Tedbirlerin Artırılmasına Yönelik İş Birliği Protokolü kapsamında 81 ilde ve tüm ilçelerimizde Millî Eğitim Bakanlığıyla birlikte müşterek okulların önceliklerini yapıyoruz, değerlendirmelerini yapıyoruz ve öncelik değerlendirmesine göre hem sabit okul kolluk görevlisi -gereken okullarda- devriye hizmetlerini artırarak, okul irtibat görevlisi personel atayarak okul idaresi ile kolluk arasındaki iş birliğini geliştirerek alınması gereken tedbirler varsa bununla ilgili çözüm üretmek adına, protokol çerçevesinde yetki ve sorumluluğumuzun çizildiği ölçüde bu tedbirleri alıyoruz yani okullara yönelik de böyle bir iletişimimiz, tespitimiz, görevlendirmemiz mevcut.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Vekillerimizin kastettiği, evet, o da var ama onu çok daha güçlü ve çok daha içerikli hâlde getirelim istiyorlar ama ben de orada şunu söylüyorum: Akşam eve gittiğimiz zaman gözümüzü yumalım, şöyle bir öz kalbimizle konuşalım; evladımızla kaç dakika veya kaç cümle konuşuyoruz? Bir. Yani şu anda bu zaman dilimi, bu dijital çağ yalnızlık diye bir şey getirdi; evde yalnızlık, aile içinde yalnızlık, okulda yalnızlık. Yalnızlık, yalnızlık, yalnızlık, yalnızlık yani önünde duvar, sağında duvar, arkasında duvar. Buradan çıkabilmeyle ilgili onun yüreğinde ve zihninde güçlü bir altyapı eğer inşa edilmediyse bu sefer birileri ona, günlük ortalama beş ila altı saat arasında gezindiği ortamlarda sevgi eksikliğini, iletişim eksikliğini -Allah muhafaza- öyle bir dolduruyor ki iş farklı bir yere doğru gidiyor işte. Bunu aşabilmek için hep beraber farklı cümleler kuruyor olmamız lazım.

ELİF ESEN (İstanbul) - Benim bir sorum olacaktı.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Buyurun.

ELİF ESEN (İstanbul) - Öncelikle çok teşekkür ediyorum, çok değerli bir sunum. Tarıkhana Bey'i de yine Komisyonumuzda da keyifle dinlemiştik sayın komutanlarımızı, hepsi çok nitelikli sunumlar yapmışlardı ve çok içten de cevaplar vermişlerdi. Ben burada da bir kez daha teşekkür etmek istiyorum her birisine ayrı ayrı.

Sayın Bakanım, sizin yaptığınız çalışmaları da İstanbul Milletvekili olarak zaten Valiliğinizden beri hem takip ediyorum hem takdir ediyorum, sağ olun, Allah razı olsun.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Teşekkür ederim.

ELİF ESEN (İstanbul) - Kıymetli çalışmalarınız var. Bunlar çok çok önemli ama bir yandan da bazen üzüldüğüm, yani sizin yaptığınız bu çalışmalara, gayretlere baktığımda. Her gün yüzlerce torbacı yakalandı haberlerini alıyoruz yani sizin sesinizdeki tondan bile bu işi ne kadar içselleştirdiğinizi, bugünkü operasyonla ilgili hassasiyetinizde de hissedebiliyorum, görebiliyorum fakat siz bunları yakalıyorsunuz, bunlar tekrar böyle mantar gibi yeniden bitiyorlar, yeniden bitiyorlar. Yani, hani az önce dedik ya azmettiricisine de suça sürükleyene de cezaların artırılması. Bunların bir kaynağı var, asıl bu kaynağın kurutulmasının... Tabii, bu çok daha büyük, çok daha global bakış açısıyla konumlandırılacak, çözümlenecek bir konu ama buna değinmeden geçmek istemedim; birincisi bu. Yani siz istediğiniz kadar bu akan suyu temizleyin, suyun merkezini kesmediğiniz zaman o su akmaya devam edecek ne yazık ki.

Yine, son slaytınızı önemli buluyorum. Bu slaytta 5 ayrı suç tipinden bahsedilmiş fakat teknolojinin gelişimi ve sosyal medyanın bu kadar çok kullanılır hâle gelmesiyle ben burada dijital suçlarla ilgili bir kırılımdan da bahsedersiniz diye düşünmüştüm. Şu anda onu çok merak ediyorum. Nasıl konumlandırıyorsunuz, dijital suçlar ve aynı zamanda sanal kumar ve bahis? Sanal kumar ve bahis, yine Mecliste almış olduğumuz sunumlarda, Türkiye'de ilk defa uyuşturucunun önüne geçtiğini biz uzmanlardan dinledik. Bunu nerede ve nasıl konumlandırıyorsunuz? Bununla ilgili verilerinizi merak ediyorum. Sadece, yine yapmış olduğunuz sunumda suç oranlarının düştüğüne hep birlikte tanıklık ediyoruz, o açıdan yine tebrik ediyorum fakat çocukların suça karışmasında Türkiye'de görüyoruz -ki sizin Bakanlığınızda ki kadar gayretlere rağmen çocukların- çok ciddi bir sorunla karşı karşıyayız. Sadece bir tek slaytınızda olumlu bir haber vardı, mala yönelik suçlarda sanırım, çocukların suça karışmasında bir iyileşme vardı, azalma vardı. Demek ki bu, bizim çok öncelikli bir konumuz olması lazım. Ben burada bu Komisyonun üyesi olmaktan gurur duyuyorum ama bu, bize aynı zamanda büyük bir sorumluluk da yüklüyor çünkü bu, sadece burada gelip çözebileceğimiz ya da gidip Millî Eğitim Bakanlığıyla ya da Aile Bakanlığıyla çözebileceğimiz bir sorun değil. Biz buna bir devlet politikası olarak bakarak bir seferberlik hâli geliştirmeliyiz diye düşünüyorum.

Koruyucu, önleyici tedbirler çok çok önemli çocuklarımız açısından. Çocuğun korunabilmesi için bu seferberlik hâlinde bizim risk haritalarıyla ve mahalle bazlı çalışmamız gerekli. Bakın, Mardin'den arkadaşım, kıymetli vekil arkadaşım haber verdi muhtarın bilgisini. Bana da yine evvelsi gün bir il başkanımızdan geldi, bir muhtar mahalledeki torbacıları şikâyet ediyor, karakola götürüyorlar, torbacılar muhtardan önce çıkıyorlar karakoldan. Şimdi, bu, sizin bir eksiğiniz asla değil ama sistemin eksiği. Sistem eğer torbacıları o muhtardan daha önce çıkarıyorsa...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Ben bir şey söyleyeyim mi, olay sizin anlattığınız gibi değil. Bakın, ben size bir şey söyleyeyim: EMG'ye gelin, her duyduğunuzu, size her intikal edileni, bizim inanç sistemimiz...

ELİF ESEN (İstanbul) - Muhtarımıza güvenmeyecek miyiz Sayın Bakanım?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bize güvenmiyor musunuz?

ELİF ESEN (İstanbul) - Size güveniyoruz, onun için aktarıyorum ben burada.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Muhtara da güvenin, bize de güven, bir de rakamlara da güvenin. Bir de kendinize haksızlık etmeyin. Bakın, ben size şunu söyleyeyim arkadaşlar.

ELİF ESEN (İstanbul) - Ama şöyle diyor muhtar da: "Ben şikâyet ettiğime pişman oldum..."

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Değil, bakın, bu... Sayın Vekilim...

ELİF ESEN (İstanbul) - "...çünkü o torbacılar ondan sonra geldiler, benim evimin önünde tehdit eder şekilde hareketler de bulundular."

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Şimdi, Sayın Vekilim, siz...

ELİF ESEN (İstanbul) - Bizim görevimiz de vekil olarak bunları, duyduklarımızı size aktarmak.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Sizin duyduğunuz... Ben sizden özür diliyorum, hiç haddime falan değil ama bizim, bize gelen ilk bilginin doğru olup olmadığını araştırmayla ilgili bir değerler sistemimiz var. Doğru mu? Her duyduğumuzu olduğu gibi eğer yansıtacaksak o iş o zaman aynaya döner bu; yansıtmak, göze tutmak olur bu. Ben hep böyle söylerim bunu. Hiç kusura bakmayın, ben de halkın içerisinde yaşamış birisiyim ve devamlı da görüyorum ve takip ediyorum.

Şimdi, uyuşturucuyla ilgili en ağır ceza nedir? İdam değil mi? İsim vermeyeyim, patır patır vinçlerle kaldırarak idam eden ülkelerdeki uyuşturucuyu bir düşünün bakayım, gözünüzün önüne getirin.

SİBEL SUIÇMEZ (Devamla) - Cinsel suçlar da öyle.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Şimdi, arkadaşlar, ifrat tefrit denen bir mesele var yani adam yakalandığı zaman yargılanması iki ay sürüyor, iki ay sonra 6'sını, 7'sini aynı anda ibretialem diye asıyor ya! Ne cümle kurabiliriz şimdi? Pekî, oradan bizim ülkemize uyuşturucu gelmesin diye anormal mücadele ediyorum ben, hudutlarımda ve şeylerimde. Daha ne söyleyeyim size? 53 bin muhtarın olduğu bir yerde 1 muhtarın sözünü koskoca heyetimiz de... Bir kişi de önemli, ben ona itiraz etmiyorum ama bir bakmak lazım yani o iş gerçekten öyle mi? Siz bana bir mahalleyi, bir ilçeyi... Alacağım zaten çıkışta yani az önceki değerli vekilimizin söylediğini de alacağım, ben öyle işin peşini filan bırakmam. Net olmadan, araştırıp büyütece bakıp da evet, o söylenen doğruysa özür de dilerim, helallik da dilerim yani. Kin güdüp de zıtlasıp da elindeki imkânlarla ona saldırmam, böyle bir niyetim hiçbir zaman olmadı, görüyorsunuz bunu. Hakikate âşık olan birisiyim, üzerine gitmek zorundayım ama uyuşturucuyla ilgili siyaseti -sizi tenzih ederek söylüyorum- şöyle yapmaya çalışıyoruz: "9 yaşa kadar düştü bu iş." "Öyle yaygınlaştı ki..." diye başlıyor. Arkadaş, biz Avrupa Birliği Uyuşturucu Ajansı'na, 2016'da, aziz Meclisimiz üye olabilirsiniz anlaşmasını onaylamış, ondan öncesinden beri Hükûmet talimatıyla, Cumhurbaşkanımızın talimatıyla dönemindeki bakanların her birine demiş ki: "Elinizde ne veri varsa olduğu gibi oraya verin." Kimi? 27, artı Norveç, Türkiye, orada 29 tane ülke var. Bakın, Avrupa Birliği Uyuşturucu Ajansı'nın tek bir şeyi var; kuruluş felsefesi şu, diyor ki: "Dünya arzu edilmeyen bir yere doğru gidiyor. İnsanın diğer yaratıklardan ayıran en önemli özelliği, akı; buna düşman olan bir sistem kurulmuş, şeytani bir sistem kurulmuş." Sentetiği ve organiği olmak üzere, iradeyi devre dışı bırakıp

-görünüşte insan- suç makinesi hâline getiren, değersiz hâle getiren..." Şimdi, ülkeler diyorlar ki: "Terapi seansı yapalım. Birbirimize mücadeledeki yöntemlerimizi anlatalım; bir. İki, rakamlarınızı da verin de toplum, millet, ülke nereye doğru gittiğini de bir görelim. Bir, madde bağlantılı ölüm rakamlarınızı esirgemeyin, gelin, bize verin." Biz aslanlar gibi veriyoruz rakamlarımızı. Adli Tıp Kurumu, benim dışımda, Adalet Bakanlığının da dışında bir kurum, her ülkede var, onlar rakamlarını veriyor. Ta 926'dan, efendim, 300'lü, 400'lü rakamlara kadar düşmüş. 2025 rakamlarını da -biliyorsunuz, bu en son yıl bittikten iki ay sonra netleşiyor, geriden geliyor- Avrupa Uyuşturucu Ajansı iki yıl öncesinden veriyor.

Pazartesi günü size gelecek ama bakın, milyon kişiye düşen uyuşturucu ölümleri, madde bağlantılı ölümlerde 21 ülkenin içerisinde 5,1 Türkiye. Fakat asıl söylemek istediğim zatalinize ve hep heyetinize, 8 ülke diyor ki: "Ben bu rakamları vermem." Hayırdır hacı, niye vermiyorsun? Rezil de ondan. Yani anlatılacak gibi değil. Orada da siyasi rekabet var. Adam vermiyor bunu, zaten isteğe bağlı veriliyor bu rakamlar. 8 ülkenin de isimleri birazdan gelir, onlar vermiyor ama verenler içerisinde bir bakın, YouTube'da gezerseniz dünyada yaşanılan en güzel ülkelerden birisi Fiyortlar, Norveç. Bir bakın ölümlerine, madde bağlantılı ölümlerine, o allı pullu olan ülkelerdeki ölümlere bir bakın.

Şimdi, bunu nereye getireceğim? Hani, siyasi rekabet yaptığımız nokta olmamalı ama söylüyorum şimdi: Ya ölümlerin içerisinde 9 yaş, 10 yaş, 11 yaşın daha çok olması lazım değil mi? O bonzaiden, metamfetamin gibi iki tane bile aldıktan sonra görüntün ve şeyin değiştirilen bir şeyde 9 yaşındaki bir çocuğa yanındaki birisi kandırarak onu verse üç tane kullansa bilin ki beşincisinde, altıncısında zaten ölür bu. Peki, Adli Tıp Kurumunun elini mi tutan var? Ya, böyle bir şey olsa bu dediğiniz gibi, Plan ve Bütçe Komisyonuna geliyorum, "9 yaş, 10 yaş" aynı cümle. Meclise Genel Kurula geliyoruz -tabii ki orada hepimiz inandığımızı söyleyeceğiz- aynı cümle. Peki, 102 bin tutuklama, 368 "baron" denilen uluslararası bunlarla ilgili yapılan, rakamlarımızı oraya, hepsini veriyoruz. Bizim web sayfasında verdiğimiz uyuşturucu raporlarımız yıllara sâri, hepsi var, aynı periyotta; Adli tıp Kurumu bunların hepsini açıklıyor. Daha bitmedi, 2019'dan beri yine biz Avrupa Birliği Suç Ajansı'na üye olmamızdan kaynaklı, 2019'dan beri atık su analizini yapıyoruz 65 şehirde. Özür dileyerek söylüyorum, otogarlara hep böyle kozmopolit insan geldiği için oradaki atık suya bile bakıyoruz, toplum nereye doğru gidiyor diye. Bunu Avrupa Birliğine de kendimize de yayınlıyoruz. Ben Konyalıyım, Konya'da bu yayınlandığından beri, 2019'dan beri organik olana doğru mu, sentetik olana doğru mu gidiyor? Ona da bakıyoruz. Yetmedi, hastaneye gitmenin elini tutan mı var? Uyuşturucu sebebiyle komaya girmiş, başı dönmüş, bir şey kullanmış, içeride sekerat gibi yatıyor; annesi, babası 112'yi aramış, ambulans gelmiş, almış götürmüş. Arkadaşlar, yataklı ve ayakta tedavi rakamlarına bakın.

Şimdi, biz sahaya böyle güçlü bir şekilde, kararlı bir şekilde basınca; evet, bu tutuklama artıyor, artıyor, artıyor ama devamlı gökyüzüne doğru füze gibi gitmeyecek. Bir şey oluyor orada, şu oluyor: Bakın, yeni bulaşların sayısı anormal derecede düşüyor. İlk defa söylüyorum. Ne demek bu? Satıcılar... "Alışmış, kudurmuştan beterdir." diye Anadolu'da bir söz var. Sokak satıcısının tek şeyi: Onların bir bölgesi olur, o bölge içerisinde daha çok mal satarsa daha çok para kazanır. Basit bu kural; doğru mu? Doğru. Biz bu adamları yakalayınca, orada mal bulunmaz hâle gelince -anlatılabildim mi dediğimi- yeni arz olmayınca veya çok düşük hâle gelince yeni, ilk defa, sıfır kilometre taleplerin dünyaya gelmesinin önüne geçmiş oluyoruz ama bir şeyi sağlayamıyorum. Mevcut arzdakilerin alınmalarıyla ilgili ne yapmam lazım? Hastaneye düşüşler artmamış, ölümler aşağı doğru gitmiş, analizlerden bunu görmüşüz. Bütün bunlara baktık; 15-18 yaş arasında ölenler 4, 5, 3, 6, 7. Bunlar az mı? Özür diliyorum, 1 bile istemeyiz. Ben 67 yaşındaki birisinin de ölmesini istemem; kim ister ki burada bulunanlardan? Ama bir gayretin, bir duruşun iyi ki... Arzla mücadele bu ama daha da iyi olmanız lazım. Evet, bunu söyleyelim ama şunu söylemeyelim: Muhtarın birisi -az önce duydum- 8 yaşında birisi "Bu iş ayağa düştü." falan denildiği zaman "Ya, burada 685 bin insanın emeği var; yapmayın, etmeyin. Bu insanlar daha önceden 3 kilometre hızla gidiyor falan değildi. Önceden zaten 180'le gidiyordu ve motordaki hız gibi 228 yaptırıyorum onlara şimdilik. Bunu böyle görmemiz lazım ve saklamıyoruz rakamlarımızı, verilerimizi, bunlar açıyoruz. Ama şöyle olsaydı ben siyaset yapardım: "Kardeşim, iyi geçen sene böyle mangalda kül bırakmıyordun ama 15 yaşın altında 30 çocuk; bunlar nereden çıktı?" desen ben başımı sokacak yer ararım. Hiç kusura bakmayın.

Son kelam: Millî Güvenlik Kurulunda Adalet Bakanımız bir sunumda şunu yaptı: Dünyadaki önde gelen Avrupa Birliği, Amerika, Uzak Doğu ülkelerinde uyuşturucu satıcısı, kullanıcısı, imalat ve ticaretini yapanlar yani zincirin baronundan fişekçisine varıncaya kadar olanlarla ilgili cari -şu anki- ceza kanunlarını kıyaslama yaptı. Lütfen, o şeyi bir alın. Dünyada bizim gibi ceza veren bir şey yok. Bakın, dünyada modern hukuk yani bizim gibi... Bazı ülkelerdeki gibi böyle caraskalla sallandıranları kastetmiyorum yani bizim kendimizi modern hukuku uygulayanlar içerisinde bizim gibi... Çünkü cezaevimizde de yüzde 36 bundan yatıyor; 411 bin kişi şu anda cezaevinde, yüzde 36'sı bundan yatıyor. Çıkanlarla da ilgili, bir takiple ilgili hem kendimiz "update" ediyoruz, geliştiriyoruz. Peki, niye taleple ilgili cümle kurmuyoruz. Ben diyorum: Talebi daha güçlendirmemiz lazım, aileyi daha güçlendirmemiz lazım. Eğitimde rehberlik öğretmeni... Ya, bunlar ben Yusuf Tekin Hocama, efendim, Yılmaz Bakanımıza, Mahinur bacımıza, bakanımıza... Hiçbiri değil, biz hep beraber bir aileyiz diyorum. Toplumun da gözü önünde zamanı geldiği zaman da onun kantarına çıkacağız, o ayrı mesele ama bu anı yaşarken bu anın içerisinde bununla ilgili... E, bakın, işte Avrupa Birliği Uyuşturucu Ajansı, hele bir bakın. Bakın, 1 milyon kişi başına düşen ölümler; bunlar içerisinde 15-18 yaş arasında vefat eden sayısı ya 4 ya 5. En acemi, en bilinç noktasında daha korunaklı veya zayıf olan birisi böyle enteresan bir sentetik maddeyi kullandığı zaman ölür mü ölmez mi? Bir söyleyin ya, hekim olanlar yok mu içimizde? Var. Ama yok, olmadığı için Allah'a şükürler olsun ki biz orada duruyoruz ama bakın, Norveç nerede, Letonya nerede, Estonya... Buradan herkes oraya tatile gitmek... Finlandiya neydi? 5,5 milyon nüfusu. İsveç... Ölenlere bak. Ve orada onlar... Biz diyoruz ki: 18 yaşın altında sayılarınızı, bunun bir kırılımını verin; diyor ki: "Bunlar namahrem, bunları veremeyiz."

Teşekkür ediyorum.

ELİF ESEN (İstanbul) - Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum, biraz uzun bir cevap oldu ama... Siz böyle cevaplamak zorundasınız, biz de böyle sormak zorundayız; lütfen, kusura bakmayın. Ben bana gelen muhtardan gelen bilgiyi de size aktarmalıyım; ben bana gelen uyuşturucu bağımlısı bir çocuğun, gencin annesinin, babasının ağlayışını da size aktarmak zorundayım, lütfen kusura bakmayın çünkü biz kadın cinayetleri için bir can bile feda edilemez diyorsak...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Aynı şeyi söylüyoruz.

ELİF ESEN (İstanbul) - Aynı şeyi söylüyoruz, o yüzden lütfen üstünüze alınmayın. Bu kadar geniş bir cevap için tekrar teşekkür ediyorum fakat merak ediyorum, en başta sorduğum soruyu yine dijitalleşmeyle ilgili soruyorum: Muhtarlarınızla ilgili, bir muhtar böyle söylüyorsa belki siz de onlarla ilgili de ayrıca bir anket, bir araştırma, bir geri bildirim almalısınız.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Devamlı yapıyoruz, hep yapıyoruz.

ELİF ESEN (İstanbul) - Belki onu yapmalısınız bir muhtar bunu söylüyorsa.

Biz bağımlılık çalıştık ve bununla ilgili bir çalıştay yaptık geçen ilkbaharda. Oraya gelen annelerden -daha çok anneler geliyor bu çalışmalara, gelen babalar da vardı elbette ama çoğunlukla anneler- ne yazık ki yaşı 9'a, 10'a düştüğüne dair şikâyetle bulunan, üzüntülerini ileten var. Evet, sizin ifadenizle bu şöyle açıklanabilir: Bu büyük bir çoğunluk değildir, belki riskli bölgelerdeki okullardan, o bölgelerdeki çocuklardan gelen geri bildirimlerdir ama biz bu bildirimlere de dikkat etmeliyiz. O yüzden konuşmamın başında riskli bölge analizleriyle bir seferberlik hâinden bahsettim, seferberlik olması gerekliliğinden ve bu bir talep benim için. Ben Komisyon başladığı andan itibaren bunu her gelen misafire belki de tekrar tekrar dillendiriyorum çünkü Komisyon üyelerim ve Başkanlığımız haklarını helal etsinler ama biz her bir seferinde farklı kurum ve kuruluşları dinliyoruz. Dolayısıyla bu talebimizi iletmemiz bir gereklilik. Sizin saydığınız kurumlar da... Bazı bakanlıkları saydınız ve ben de dikkatle dinledim. Sizin Bakanlığınız asli görevli olanlardan biri Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yanı sıra. Yine, sizinle birlikte Millî Eğitim Bakanlığı ve saymadığınız bir bakanlık, Sağlık Bakanlığı; Sağlık Bakanlığı şiddet vakalarında, ihmal, istismar vakalarında raporların tutulduğu yine asli bir birim. Aile hekimlikleri, bakın, çok önemli, bu halkın içinde tutulması gereken. Yine, bu halkla birlikte Adalet Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı da ayrıca önemli. Korucuyu, önleyici tedbirler suça karışma öncesinde, evet, çok çok önemli fakat suça karışmış ve ceza infaz kurumlarına yansımışsa bir çocuğun suçluluğu, o kurumdaki çıktıktan sonra da o çocuk o sosyal döngüsü içinde, suç döngüsü içinde aynı mahalleye, aynı okula, aynı aileye geri dönecekse bizim o suçun sonrasındaki koruyucu, önleyici tedbirleri de ayrıca dikkatle incelemek ve planlamak gibi bir sorumluluğumuz var.

Şimdi, burada yine bir sorum var size: Aile Bakanlığıyla ilgili bir protokolünüz olduğunu biliyorum, bu risk analizlerini yıllardır söylüyoruz, partimiz DEVA Partisi kurulu altı yıl oldu. Biz mahalle bazlı sosyal güvenlik sistemi ve mahalle bazlı risk analizlerinden uzun zamandır bahsediyoruz. Çok mutluyum ki bunu anlayabilen bakanlarımız var. Mahinur Hanım'a ben buradan çok teşekkür ediyorum. Pilot olarak başlattı iki yıl önce, sizin de bu konuda bir iş birliğiniz olduğunu biliyorum. Şimdi, bu seferberliğe doğru atılan adımlarda -ben devletimizin de bu anlayışa sahip olduğuna inandığım için söylüyorum- sizin diğer bakanlıklarla... Millî Eğitim Bakanlığı mesela çok çok önemli, Millî Eğitim Bakanlığında işleyen bu sistemle bizim çocuklarımızı uyuşturucudan, sanal kumar ve bahisten koruyabilmemiz o kadar zor ki. İşte, o yüzden, Millî Eğitim Bakanlığının içinde sosyal hizmet birimlerinin olması büyük bir zaruret. Sosyal hizmet mezunu gençlerimiz işsiz dolaşırken dışarıda, aslında bizim en büyük ihtiyaçlarımızdan biri sosyal hizmet uzmanlarının, psikologların ve pedagogların iş birliği içinde çalışmasının gerekliliği. Ben son olarak bu sorumu da tekrar tekrar yanıtlamanızı rica ederek sözlerimi sonlandırıyorum.

Çok teşekkür ediyorum yanıtlarınız için.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Ben toplantımızla ilgili küçük bir düzenleme yapma ihtiyacı içindeyim. Komisyon da olduğu gibi önce soruları toplu alalım, zamanı iktisatlı kullanmak adına çünkü mükerrer sorular olabilir. Bir de Sayın Bakanımızın Adıyaman'a, deprem bölgesine bugün gideceğini biliyorum, zamanı iktisatlı kullanmak adına yine o beş dakikayla sınırlı söz kullanımı geçerliliğini burada da devam ettirirsek çok iyi olur.

Bu arada çok küçük bir şey söylemek isterim, madem uyuşturucu meselesiyle ilgili konuşuyoruz. Sayın Bakanımızın biraz evvel belirttiği gibi işte "Gaza bastık." dedi, ben Sayın Bakanımızın motor kullandığını biliyorum, öyle bir bilgi gelmişti bana, o hızını biliyorum tabii ki güvenliğe dikkat ederek; bu konuda da gerçekten çok istikrarlı ve çok cansiperane bir mücadele sürüyor. O yüzden çok teşekkürlerimi sunuyorum ama biraz evvel Sayın Bakanımızın da belirttiği gibi -İspanya Başkanı da söyledi- çevrim içi dijital mecralarda korkunç bir çeteye emanet bütün dünya ve çocuklar ve bu çetenin üyelerinin de ne kadar korkunç zihniyette, ne kadar batık, ne kadar çürümüş olduğunu bu Epstein'in deşifre olan dosyalarında gördük. Yani tahayyül edemeyeceğimiz bir ahlaksızlık, suça teşvik ve çürümeyi pompalayan küresel, dijital bir çete var ve bu medya patronları hep o çetenin üyesi maalesef. Dolayısıyla bu algoritmalarla müdahale ederek çocuklarımızı bu dijital ortamlardan, mecralardan korumak son derece önemli çünkü Türkiye -biraz evvel Sayın Bakanımızın verdiği İzmir örneği gibi- istihbarat örgütlerinin de ne yazık ki hedefinde bir ülke, Mossad da dâhil tabii ki, bu radikalleşme de onların aparatlarından biri.

Ben bir şey söyleyeceğim: Burada en son Mecliste de görüştüğümüz trafik kanun teklifiyle ilgili, dün CHP'li milletvekillerimizle de biraz sohbet ettim, dedim ki ben onlara, ben halk sağlığı uzmanıyım, önlemeye inanırım. Yani bir canı önlemek için ne yapmamız gerekiyorsa onu yapmamız gerekir; bir de maliyet etkindir önlemek. Gerçekten de Avrupa'ya, Amerika'ya baktığımız zaman çok daha caydırıcı cezalar olduğunu görüyoruz ve Türkiye'de trafik kurallarına uymayanların orada uyduğunu görüyoruz çünkü sırf bu caydırıcılıktan dolayı. Dediğim gibi benim uzmanlık alanım davranış değişikliği, davranış değişikliğinde kişinin inisiyatifine bıraktığımız zaman genellikle başarı elde edemiyoruz. Caydırıcı kurallar ve etkin denetim çok önemli, başlığımız uyuşturucu olduğu için sigaranın da uyuşturucuya giden yolda ilk kapı olduğunu belirtmek, bunu bir kez daha hatırlatmak ve özellikle bu ısıtılmış tütün ürünleri "puff"lar vesairenin de esrara giden yolun ilk adımı olduğunu ve maalesef hızla ülkemizin de bu epidemiden etkilendiğini görüyoruz. Bu sigara meselesine de uyuşturucunun ilk adımı olması hasebiyle bence Komisyonumuz özel önem vermeli diye düşünüyorum.

Bunları söyledikten sonra sözü tekrar Komisyon Başkan Vekilimize veriyorum, ondan sonra devam edelim.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) - Sayın Bakanım, değerlendirmelerinize katılıyoruz, çok özel ve önemli çalışmalar yapıyor sahada, siz haklısınız ama milletvekillerimizin de haklı olduğu yerler var. Gerçekten bu talepler, bu gibi serzenişler birtakım muhtarlarımızdan bize de geliyor. Ben kendi ilimden bir örnekle meseleyi biraz açmak istiyorum. Antalya'da Zeytinköy bölgesi var, çok meşhurdur Türkiye'de, aynı zamanda benim de oturduğum mahalle burası. Uzun yıllardır uyuşturucunun çöreklediği bir merkez hâlindeydi. Bir Emniyet Müdürü geldi Antalya'ya, Emniyet Müdürümüz geldiği zaman ben meseleyi açtığımda "Ben burayı bitireceğim." dedi bana, bitiremezsin dedim "Bitireceğim." dedi. Geldiğimiz nokta doğrusu beni de şaşırtmış durumda. Yani öylesine

özverili, öylesine gayretli bir çalışma var ki. Sayın milletvekillerimizin bahsettiği muhtarlarımızdan gelen serzenişin bugün tam tersine teşekkür döndüğünü görüyoruz. Yani ben de yakinen yaşıyorum çünkü o mahallede yaşıyorum ama bu şöyle oluyor Sayın Bakanım, her gün akşam ben Emniyet Müdürümüzün orada yürüdüğünü görüyorum ya da duyuyorum. Bizzat meseleye vaziyet ediyor Jandarmayla birlikte, yani bu eş güdümlü oluyor bu işler, ciddi bir koordinasyon var ve meseleye çok ciddi eğilmiş durumda. Bu tavır sivil toplumdan da destek görüyor, başka kuruluşlardan da destek görüyor ve bir topyekûn seferberlik başladı. Biz "Çözülemez." denilen bir kangrenin çözülmeğe olduğunu görüyoruz ve çözüleceğine artık inanıyoruz. Dolayısıyla dün gelen serzenişler bugün teşekkür dönmüş durumda. Ben sayın milletvekillerimizin size ilettikleri özellikle spesifik olarak yerlerle ilgili yapılacak çalışmalarda aynı neticelerin alınabileceğini düşünüyorum. Dolayısıyla burada uygulayıcılar çok önemli. Uygulayıcılar bu meseleye ne kadar dertlenirse -sizin gibi- o zaman mesele çözüme doğru gidiyor ve toplumun her kesiminden de bu manada destek geliyor. Siz de gelip bizzat o büyük operasyona vaziyet etmişsiniz, ben size teşekkür ediyorum. Neticeleri alıyoruz, tutuklama oranlarının çok arttığını görüyoruz. Yani altıyı iyi hazırlanırsa aslında yani dün yaşanan şu çelişki, "Biz bir kapıdan alıyoruz, diğer kapıdan serbest bırakılıyor bu insanlar, elini kolunu sallaya sallaya dolaşabiliyorlar, aramıza katılıyorlar. Dolayısıyla biz artık şikâyet etmeyelim." anlayışı değişmeye başladı çünkü altıyı iyi hazırlanıyor. Dolayısıyla meseleye böyle bakmak gerekir diye düşünüyorum.

Size ayrıca çok teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

SELMA ALİYE KAVAF (Manisa) - Sayın Bakanım, değerli katılımcılar, bu ufuk açıcı sunum için çok teşekkür ediyorum. Ayrıca, ev sahipliğiniz için de teşekkür ediyorum.

Şimdi, suçun işlenmiş olması bir sonuç. Siz, Bakanlığınız ve Bakanlığınızın bürokratlarıyla, personeliyle sonuna kadar mücadele ediyorsunuz; bu konuda hiç şüphemiz yok, biz de izliyoruz, gayretinizden memnuniyetimizi de ifade etmek isterim.

Fakat suçun bir de ekonomisi var, uyuşturucu suçlarından bahsediyoruz. Ekonomisi uyuşturucu üretimi ve uyuşturucu parasıyla dönen, dünyada bilinen ülkeler var, bunlar istihbarat raporlarında da var. Bunun üzerine belgeseller de yapılmış, izliyoruz, bunlar konuşuluyor. Nasıl ki insanlığı tehdit eden nükleer silah, kimyasal silah üreten ülkeler için bir kısım yaptırımlar gündeme geliyorsa bu ülkeler bilindiği hâlde bunlarla ilgili siyasi yaptırımlar yine uluslararası konjonktür tarafından gündeme getiriliyor mu ya da getirilebilir mi? Getirilebilir belki. Çünkü bu işin menşesine, kaynağına müdahale etmeden, globalleşen ticaretin, paranın, bütün bilgi dolaşımının, her şeyin sınırsız bir şekilde ortada dolaştığı, bu manada sınırların çok da tahkim edilemediği bir noktada bunun membasına müdahale etmeden ne kadar korunabilir? Ben bununla ilgili görüşünüzü almak istiyorum.

Bir de yaşadığım çok küçük bir anekdotu ifade etmek istiyorum. Bir tarihte bizim eve hırsız girdi, Bakandım, neyse hırsız yakalandı, şikâyetçi oldum tabii ki. Hapishaneden çıkmış, iki ay olmuş, uyuşturucu bağımlısı, para yok, uyuşturucu almak için bizim eve girmiş; neyse mahkûm oldu. Bir yıl sonra hapishaneden, hırsızdan bana bir mektup geldi; saklıyorum hâlâ, muhtemelen CMUK'un kendisine tahsis ettiği avukat aracılığıyla. Mektup aynen şunu diyordu: "Ben uyuşturucu bağımlısıyım, hapishaneden çıktım, paraya ihtiyacım vardı, onun için sizin eve girdim ama Bakan olduğunuzu bilseydim sizin evinize girmezdim." İfade buydu. Dolayısıyla şunu demek istiyorum: Yani bunların cezalarını tamamladıktan sonra dönecekleri ortamlar da yine çok önemli, kendilerini suça teşvik eden ve suç elemanı olarak kullanan o grupların ve ortamların içine tekrar dönmemesini sağlamak önemli.

Tabii ki bu konuda da çalışmalar, çabalar var ama o birinci söylediğim konudaki düşüncelerinizi almak benim için önemli yani uluslararası müdahale...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Bakan, sayın bürokratlar; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Bakana sorularımı seslerini yükseltmelerine rağmen korkmadan soracağımı öncelikle belirtmek isterim Sayın Bakan. Şimdi siz de dediniz "Cezasızlık algısı toplumda var." ve bu cezasızlık algısının oluşması da aslında problemleri doğru görmemizi ve çözümünü de doğru ortaya koymamızı da engeller hâlâ geldi. Yani artık ülkemizde bir sosyal medya yargılaması var, sosyal medya mahkemeleri var, doğru yanlış oradan. Her kesimi etkileyen ve aslında sağlıklı çözüm üretmemizi de engelleyen bir baskının da içerisinde olduğumuzu biliyorum. Ben alanda sizlerle birlikte çalışan biriyim yani meslektaşlarım da var, avukatım. Yapılan işin güvenlik, insan hakları konusunda, çocuk hakları konusunda ne kadar zor bir düzlemde yürüdüğünü çok iyi bilenlerdenim. Dolayısıyla yaptığınız işin ne kadar zor olduğunu da biliyorum yani uyuşturucu almış birinin bir karakola gelmesi, onun şikâyet edilip ondan sonra karakola gelmesi sonucunda nelerin yaşanabileceğini de anlıyorum. Şunu söylemek istiyorum: Cezasızlık algısının sebebi siz de söylediniz kanunlarımızdaki ceza miktarlarının azlığı değil, birçok Avrupa ülkesinden daha ağır cezalar var suçların karşılığında. Ama mesele infaz yasasının uygulanmasından kaynaklanıyor. Dolayısıyla biz bir yandan cezaları artıracakız diyeceğiz, bir yandan infaz yasalarıyla zaten çekilecek miktarlar aşağıda ama bir yandan da dolaylı af niteliğinde infaz yasasında yapacağımız kanuni değişikliklerle cezasızlık algısını aslında tam da bu noktada yaratıyoruz. Yani cezasızlık algısının neden yaratıldığını çok iyi saptamamız gerekiyor sosyal medya baskısı haricinde.

Siz de biliyorsunuz, yine bu iktidar döneminde cinsel suçlarda çok büyük bir ceza artırımını yapıldı. Azaldı mı? Bize gelen verilerde azalmadı, 4 katı bir artış var bu konuda çalışanlarda.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Azaldı.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Azalırsa sevinirim.

Şimdi, şunu söylemek istiyoruz: Tüm veriler, bir sürü hocaları da dinliyoruz, sivil toplum örgütlerini de dinliyoruz. Cezanın artırılmasıyla birlikte elbette bir miktar azalabilir ama o istenilen şekilde bir suçun önlenmesi mümkün değil. Şimdi, İngiltere örneğini verdiniz ama baktığımız zaman diğer ülkelere kıyasla suç oranlarında bir azlık gözüküyor ama onlar da 2020'den 2024'e geldiklerinde sizin verilerinize baktığımızda suçların da arttığını görüyoruz. Dolayısıyla, bu cezasızlık algısını biz uygulamada ortadan kaldırmamız gerekir diye görüyoruz.

Şimdi, bakıyorum, onu tam söyleyeceğim: "Mala karşı işlenen suçlarda çok büyük oranda bir azalma var." dediniz ve yine, motosikletle işlenen örgütlü suçlarda çok büyük bir azalma sağlamışsınız. Bunun başarısı cezaların arttığından filan değil, cezalar artmadı o süreçte bu suçlara ilişkin ama başarılı olmuşsunuz. İşte, neden başarılı olduğunuz konusu diğer suçlarda da örnek olmalı. Yani, önleyici tedbirlerinizi almanız herhâlde arttı, öyle düşünüyorum. Şimdi polis yanımızda olur algısı arttı, yani polis görünmez

olsun filan dediğimiz yok, tam tersi insanlar suç işledikleri zaman ilk karşılaşacaklarının polis olduğunu bilmeliler. Dolayısıyla, baktığımız zaman bu azalmalarda önleyici bir kolluk gücünün çok önemli olduğunu ben düşünüyorum cezalardan ziyade...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Çocuğun cinsel istismarı birinci suç yüzde 36,6; cinsel taciz 32,3; sayılar da orada var, net. Cinsel saldırı yüzde 20,8 düştü.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Bu verilere bakacağım Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Devletin verileri yani ben her gün bunu...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Çünkü sizin şeyinize göre kasten insan öldürmeler de azaldı, kadın cinayetleri de azaldı diyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Doğru, doğru.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Ama belki sosyal medya şeyinde biz her gün daha şiddetli...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Değil, şu...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - ...farklı yöntemlerle öldürmenin de değiştiği bir süreci yaşıyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Onlar, onlar şöyle söyleyeyim: İyi haber...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - İnşallah azalmıştır yani bunu.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bir şey söyleyeyim tabii ki inşallah. Her şeyin başı inşallah.

Bakın, şöyle söyleyeyim.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Tabii tabii yani burada hepimizin amacı o.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bakın, kıymetli vekilim, şunu söyleyeyim: Eğer kötü bir haber olursa o dönüyor, "kötü dünya sendromu" diye bir teorem var. Sosyal medyanın varlık sebebi oradan ivmeleniyor. Bir yerde, böyle çok dile bile getirilmeyen, şüyu vukuundan beter bir şey, iki gün içerisinde bizim yaptığımız analizlerde, arkadaşlarımızın, ortalama 5 bin tur dönüyor. İyi bir şey, mükemmel, örnek bir uygulama 100-150'yi geçmiyor. Yani sosyal medyada, efendim, bir de şöyle bizim tespit ettiğimiz 30 civarında işte, isimlerini söylemeyelim, sadece ve sadece asayişle ilgili olan şeylerden reyting için açılmış dükkânlar var. Bu dükkânların tek bir niyeti var -birkaç tanesini tenzih ediyorum- "Kötü, kötü, daha kötü, çok kötü, iyi ki kötü var, iyi ki kötü var." ı satan. İyi bir şey olsa haber yapmıyor, anlatabildim mi? Oysa, bu hayat içerisinde sadece kötülük kapısı açık falan değil ki iyilik kapısı, kötülük kapısı var ama insanoğlunun şu anki ruh ikliminde en çok ora müşteri oluyor ve daha çok görüntülenme ve reyting alma hissi, hissiyatı onları bu hâlde yapıyor, onlara kanmayın. Doğru, bu devletin, bana soru önergesi de verseniz vereceğim rakam bu.

Teşekkürler.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Bu bilgiler için de var mıydı Sayın Bakan?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Pazartesi günü size gelecek bunlar.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Çok memnun oluruz.

Şimdi, Sayın Bakan, bu çok katmanlı bir problem suça sürüklenen, herkes söylüyor, hepimiz biliyoruz. O yüzden tüm yükü sizin üzerinizden tartışmak zaten mümkün değil ama her kurum geldiğinde ne kadar güzel bir sistem olduğunu dinliyoruz ama sonuçta da problemimizin büyüdüğü de bir gerçek. Koordinasyon eksikliği olduğu ortada.

Şimdi, ben şunu söylemek istiyorum: Mesela, daha önce gelen kolluk güçlerinden görevliler bize Komisyonunda çocuklara kelepçe takılması gerektiğini söylediler. Ben kaç çocuk karakoldan kelepçe takılmadığı için kaçtı? Bu veri elinizde var mı, bunu öğrenmek istiyorum.

Ayrıca, yine oradaki bürokratlarınız, suça sürüklenen çocukların ifadelerinin savcılık tarafından değil de karakolda kendileri tarafından alınmasının daha faydalı olacağını düşündüklerini iletiler. Ben artan bu yükünüz karşısında niye suça sürüklenen çocukların ifadelerinin karakolda alınması gerektiğini hâlâ anlamış değilim, doğru bulmadığımı da söyleyeyim çünkü sonuç itibarıyla bizim bir ceza hukuku sistemimiz var, çocuk adalet sistemimiz var. Ona uyan bir tercih değil bu; Hükümetin, iktidarın da politikasına aslında uygun değil. Dolayısıyla, buna ihtiyacı nereden görüyorsunuz? Hangi suça sürüklenen çocuk olayında, savcılıkta alınan bir ifade nedeniyle etkili bir soruşturma yapamadı mı acaba kolluk güçleri, onu merak ediyorum.

Onun dışında bir de suça sürüklenen çocukların azmettiricilerinin de ne kadar yakalandığını da merak ediyorum. Yani azmettirici olarak kollukta dikkate alınan sayı nedir?

Bir de Sayın Bakan, bunu dünkü sunumda da ve daha önce tabii, biz de mesleki olarak biliyoruz. Çocuk Koruma Kanunu Uygulama Yönetmeliği'nin 8'inci maddesinin beşinci, yine 3'üncü maddenin on altıncı bendi uyarınca kolluk görevlilerinin kendilerine intikal eden bir SSÇ olayında hemen Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bildirim yükümlülüğü var ama bu basit suçlarda özellikle bu bildirim yükümlülüğünün kolluk güçleri tarafından yerine getirilmediği yönünde bir algı var ya da olgu var. Dolayısıyla, bu konuya da sizin dikkatiniz çözüm üretmek amacıyla çünkü biliyoruz ki hani suça ilk adımı, o mekanizmaya ilk adım atıldığında önlemlerin alınması gerekiyor. O nedenle kolluk güçlerinin burada önemli bir görev yürüttüğünü düşünüyoruz.

Sayın Bakan, çocukların karakolda tutulma süreleri nedir? Yani suça sürüklenen çocuklar karakola getirildiğinde bunun savcılığa intikali arasında ne kadar bir süreç geçiyor? Ayrıca, yeterli kolluk gücü sayısı var mı? Bu kadar önemli görevi yürütüyorlar, acaba kolluk gücü sayısının artırılması faydalı olacak mıdır size yardımcı olması açısından?

Az önce uyuşturucudan ölenlerin sayısını verdiniz. Burada Norveç, Finlandiya, İsveç de ağırlıklı olarak ilk 5'in içerisinde görüldü uyuşturucudan ölenlerin sayısı olarak. Bunların suç sayısına da bir bakabilme imkânına sahip oldunuz mu? Yani suç işleme oranları bu ülkelerde fazla mı, yoksa az mı?

Ben tekrar suçların önlenmesine katkı koyan... Bir de şeyi soracağım Sayın Bakan, bu sizin de konunuz.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - On iki dakikaya dayandı.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Hemen kapatıyorum.

Anne baba ayrı çocukların suça sürüklenme oranının fazla olduğunu bütün veriler ortaya koydu ama anne baba ayrı dediğimizde acaba bir alt kırılım da yapıyor musunuz? Yani sosyal, ekonomik durum incelemesinde bulunuluyor mu, nedir bu? Yani

sanki anne baba ayrı olan her çocuk suça sürüklenecek gibi de boşanmış aileleri rencide edecek bir durum yaratıldığı için bu alt kırımlar sizde var mı?

Onun dışında, ben hem sunum için hem de fedakârca alanında çalışan Emniyet güçlerimize buradan huzurunuzda, şahsınızda teşekkür etmek istiyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Rencide kelimesi geçti mi sunumda? Boşanmış ailelerin çocuklarında 18 kat daha fazla olay, sadece tespit yani bu.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sadece sizin tespitiniz değil zaten, bu tespit...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Dünyada da böyle, aile büyük bir risk faktörü ama.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Ben o yanıştır demiyorum ama.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - "Aile" derken fonksiyon görebilen bir aileyi kastediyoruz, şiddetin olduğu bir aile de bir suça iter, o zaman ayrılmak çok daha mantıklı bir çözümdür ama.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - O artırımlar o yüzden önemli.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Yani burada rencide olacak bir durum yok, sadece bir durum tespiti.

Sayın Vekilim, lütfen süreye dikkat ederek, siz zaten ediyorsunuz çünkü Adıyaman'a gidecek Sayın Bakan deprem bölgesine. Başka söz almak isteyen vekillerimiz de var, lütfen...

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Önce, çok çok hızlı olarak ben Tekirdağ Milletvekiliyim, sizin de görev yaptığınız bir il. Teşekkür etmek istiyorum çünkü 2 tane çok namılı mahallemiz var hem merkezde hem Çorlu'da, "Polis bile giremez, şu, bu." denilen. Oralarda uyuşturucuyla mücadele konusunda hepimizin şahit olduğu yani inkâr edemeyeceğimiz korakor bir mücadele veriliyor, gerçekten teşekkür ediyoruz teşkilat mensuplarımıza.

Şimdi, dediniz ki şiddetin gerekçelerini sayarken: "Şiddet ödüllendiriliyor dijital oyunlarda, dijital ortamda." Ama az önce sayın vekilimiz de söyledi, dijitaldeki mücadeleyi başarıyla tamamlasak bile gerçek hayatta onu topal bırakacak o kadar çok şey yaşıyoruz ki Sayın Bakan yani infaz düzenlemeleri, örtülü aflar, şimdi genel af konuşuluyor, işte yakın zamanda gördük yani korkunç cinayetler işlemiş katiller davul zurnalarla cezaevlerinden salınıyor. Şimdi, Ahmet Minguzzi'yi çok andık yani Allah rahmet eylesin, mekânı cennet olsun ama işte geçenlerde bir fotoğraf karesi yani ailesi plaket alıyor bir siyasi parti temsilcisinin elinden, bir organize suç örgütü liderinin sloganıyla plaket takdim ediliyor kendisine. Yani Türkiye bir antikahramanlar ülkesine döndü. Şimdi, suçla mücadelede de yani suçta ayrı bir şey var ama suçla mücadelede de legal alanda değil illegal alanda kahramanlar üretiliyor. Dolayısıyla bu kadar absürtlük yaşanırken -dediğim gibi- dijitali kazandık ama gerçek hayatta onu o kadar çok sekteye uğratacak şey var ki yani siyasi parti genel başkanları organize suç örgütü liderleriyle poz veriyor. Şimdi, bunları nasıl aşacağız?

Bir de uyuşturucuda ve örgütlü suçlarda terör örgütü ve narkoterör örgütü bağlantılarıyla ilgili bir veri var mı yani suça sürüklenen çocuklarla ilgili mesela, onu merak ediyorum. Aynı şekilde, dijital suçlarda da yani çevrim içi bireysel radikalleşmeden bahsettiniz, orada yönlendiriciler de ne kadar bireysel, işte çeteler ne kadar, terör örgütü ne kadar; bunlarla ilgili veri var mı elinizde? Çünkü Balçova örneğini siz de verdiniz yani terör bağlantısı da çıkabiliyor. Dolayısıyla bu terör örgütü bağlantısıyla ilgili veri varsa paylaşmanızı ve Türkiye'de en son 2022'de bir rakam hatırlıyorum ben, hâlihazırda güncel bir veri var mı terör örgütlerinin elindeki çocuk militan sayısına dair? Örgüt ayrımı yapmaksızın soruyorum ve bu atık su analizleri okul çevreleri ile şehir geneli verilerini hiç karşılaştırdınız mı? Orada bir fark, göze çarpan bir fark oluyor mu? Çünkü okullarda maalesef aşamadığımız bir başka şey yani Tekirdağ'da da başka illerde de duyuyoruz, biliyoruz. İşte, zaman zaman uyuşturucu etkisinde çocuklar tuvaletlerde vesaire bulunuyor ama okul üzerini kapatıyor farklı saiklerle, aile üzerini kapatıyor. Şimdi, dolayısıyla okul çevresinde analizlerle şehrin genel analiz sonuçları arasında fark görüyor musunuz? Onu da merak ediyorum ve bağımlı doğan çocuklar var, bu hani ne kadar sizin Bakanlığınızın sorumluluğunda, belki Adalet Bakanlığına sormak lazım ama burada ailelere yani bu bağımlı olarak doğan çocuklarla ilgili o çocukların ailelerine bir müdahalede, yaptırımda bulunuluyor mu? Bilmediğim için soruyorum yani o doğum gerçekleştiğinde hastane polisi vesaire o anneyle ilgili işlem yapıyor mu mesela?

Teşekkür ederim.

FATMA SERAP EKMEKÇİ (Kastamonu) - Sayın Bakanım, her şey için çok teşekkür ediyoruz öncelikle.

Çok hızlıca ben de sorumu sormak istiyorum, soru da değil aslında. Türk Ceza Kanunu'na baktığımızda -yaş maddesine çocuklarla ilgili- bizde üçlü bir ayırım var malum; 12 yaş, 12-15 yaş, 15-18 yaş, bu makasın ben çok açık olduğunu düşünüyorum, bunun da bir problem olduğunu düşünüyorum. Özellikle ilk başta konuşmanızda sayısal değerlerin, rakamların öneminden bahsettiniz, çok önemli, İngiltere örneğinde de bunu gördük. Bu nedenle de bu konuda bir düzenleme yapılması gerektiğini ben şahsi, kendi adıma düşünüyorum.

Bunun haricinde de sahadan şöyle bir bilgi vermek isterim: Kastamonu'da biz özellikle Emniyet Müdürü, Jandarma, baro öncelikle küçük bir toplantı yaptık ve Kastamonu'da da suça sürüklenen çocuklarla ilgili önleyici, rehabilite edici ne gerekiyorsa Valilik bünyesi bir komisyon kurmaya karar verdik. Alt zeminini hazırladık, üniversiteden de destek aldık, güzel paydaşlarımızı da belirledik. İnşallah, şimdi, Sayın Valimizin öncülüğünde bu Komisyonu da hayata geçireceğiz, bunu da paylaşmak istedim.

Teşekkür ediyorum, her şey için sağ olun.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Biz teşekkür ederiz.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Ben, öncelikle, Sayın Bakana bütün vekillere, bürokratlara teşekkür etmek istiyorum, değerli bir gün bizler açısından. Bizler, dün Suça Sürüklenen Çocuk Komisyonu olarak psikiyatristleri, avukatları, sahada çocuklarla cezaevinde görüşme yapan kurumları dinledik, onların bakış açısını, backgroundunu, bilimsel çerçeveyi duyduk. Bugün, daha üniformalılar tarafından yapılmış bir sunumu dinledik, daha suça yaklaşıma yönelik başka bir background üzerinde konuştuk. Yani benim iki günün harmanından aktarmak istediğim şey şu: Suç, tek başına bir bakış açısıyla ele alınabilecek bir mesele değil hele ki bu kişiler çocuksa. Yani çünkü çocukluk zaten özü itibarıyla yetiştikten farklı muamele edilmesi gereken kişi olduğu yasalarca, anlaşmalarca da kanıtlandığı, belirlendiği için benim bugüne önerim, suçu ele alırken de çocuğu ele alınırken çocuk olduklarını hiçbir zaman unutmadan, onların bir gün topluma geri döneceğini hiçbir zaman unutmadan, bütün koruyucu, önleyici, rehabilite edici,

rehabilitasyon sonrasındaki takip süreçlerini de içine katan bir mekanizmayı oluşturmadan çocukların tek başına suç yaşının düşürülmesi veya çocuklara suçun artırılmasının hiçbir işe yaramayacağı olur.

Şimdi, Sayın Bakan bir 4'lü mekanizmadan bahsetti, bunun ilk adımının okul merkezli uyarı sistemi olduğundan, riskli çocuk erken uyarı sisteminden, yaşam becerileri geliştirmeden aileyi güçlendirmeye kadar 4 aşamalı bir sistemden bahsettik. Ben Sayın Bakana soruyorum: Bu 4'lü sistemi biz yeterince hayata geçirmeden sizce çocukların ceza yaşını düşürsek ya da çocuklara cezayı artırsak bir işe yarar mı? Ya da mevcut cezaevlerinin şu anda suç okuluna dönüştüğü gerçeğiyle karşı karşıyayken biz bütün çocukları, bütün suç işleyen çocukları aldık, cezaevine götürdük, çocuklar cezaevinde kaldılar, orada yeni suç örüntüleriyle tanıştılar, oradan çıktıklarında suçu daha profesyonel işleyeceklerini de öğrendiler. Peki, bu bir kazanım mıdır? Ben bunun bir kazanım olduğunu düşünmüyorum. Bu sebeple, bizim multidisipliner, çoklu bilimsel paradigmaları ele alan daha genel bir bakış açısıyla bu meseleye yaklaşmamızı öneriyorum. Bir de ülkeler incelemesinde bir şey çok dikkatimi çekti, İngiltere vurgusu yapıldı. Ben İngiltere'den aktarılan modelin yeterince gerçekçi aktarılmadığını düşünüyorum. Neden? Çünkü eğer bu model yeterince gerçekçi aktarılsaydı 2010 yılından beri İngiltere'de, suç yaşı 10 olan bir ülkede 10 yaşında tutuklanan çocuk sayısı 2010 yılından beri 2 kişi, 11 yaşında 2 kişi, 12 yaşında 19 kişi. 2010 yılından beri şimdiye kadar yargılanmış çocuk sayısı bu yani çok ekstrem bir durum.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Ağır suçlarda tutuklanıyor.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Yani İngiltere'de 10 yaşında yargılama bu kadar ekstrem iken bunun bir model olarak Türkiye'ye aktarılması bence Türkiye'nin bekası açısından, çocukların geleceği açısından...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Sayın Vekilim, İngiltere örneğini çok detaylı dinleyeceğiz, o zaman orada tartışalım olur mu?

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Tamam, olur.

Şunu söylemek istiyorum: Yani biz sadece İngiltere'yi, Fransa'yı, Almanya'yı konuşmayalım. Mesela İsveç'i de konuşalım, İsviçre'yi de konuşalım, Belçika'yı konuşalım; ceza yaşı 18 mesela ama suç oranları çok düşük. Yani farklı modeller var ama dünyadaki bütün modellerin kesiştiği nokta şu: Onarıcı adaletle buluşmayan bir çocuk topluma kazandırılmıyor. Bu sebeple onarıcı adaletin mekanizmalarını oluşturmaya, bu sebeple Komisyonumuzun da başlangıç toplantısında söylediği ekolojik modeli, çocukları bir ekoloji içerisinde ele alan, ekolojik sistem, toplum, çevre, aile, devlet sisteminde ele alan multidisipliner bir yaklaşıma ihtiyacımız var ki şunu da söyleyeyim: Çocuktan bahsettiğimiz için, çocuğu koruma yükümlülüğünün birinci gerekliliğini devlet yapmak durumundadır. Devletin eksik kalması, ailenin eksik kalması durumunda faturanın çocuklara kesilmesi doğru bir yaklaşım değildir. O yüzden mekanizmalarımızı geliştirelim, sorumluluklarımızı yükseltelim. On birinci yargı paketinde çocukları suça alet eden kimseler için artırılan ceza oranları gibi çocukları araçsallaştıran bütün mekanizmalara karşı güçlü bir irade gösterelim ama lütfen çocukların çocuk olduğunu ve çocukların suça kurduğu ilişkinin nöropsikolojik olarak da yetişkinler gibi algılanmadığını, neden-sonuç ilişkisi, o mektupta yer alan "Bir süre yattık, bir süre sonra çıkarız." meselesindeki döngünün bizim anladığımızdan daha farklı bir nöropsikolojik altyapısının olduğunu da unutmayalım. Çocuklarda ceza oranının artırılması suçu düşürmüyor, bunun örnekleri var dünyada. 12 yaşına düşürülüp daha sonra 15 yaşına tekrar yükselten ülkeler var, dün Komisyonumuzda dinledik.

Sayın Bakana son olarak bunu söylemek istiyorum: Uyuşturucuyla mücadeleyle ilgili eleştirilerimizi biz ilettik, siz de bizden adres istediniz. Kızıltepe ve Nusaybin'deki yapılarımızla, orada bize şikâyet eden aileler ile adresleri de tek tek verdik. İş birliğini artırmak, uyuşturucuyla ortak mücadeleyi güçlendirmek için bütün bu adresleri biz size iletelim, sonrasında da takip mekanizmasını birlikte kuralım diyorum.

Teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sunumunuz için de teşekkür ediyorum, gayet doyurucu bir sunumdu ama tartışmalar uyuşturucu endeksli geliştiği için öncelikle uyuşturucuyla başlamak istiyorum.

Ben de Hakkâri ilinin Milletvekiliyim. Aslında uyuşturucunun ülkeye ilk giriş duraklarından biri Hakkâri. Sayın Bakan zihniyet değişiminden bahsetti. Evet, eskiden bizlere "Dokunmayın, bir defa bulaşırsanız kendinizi kurtaramazsınız." diyen aileler, çevre artık değişti, şu an hiçbir şey söylemiyorlar ve hatta ilgi çekici gelmeye başladı. Orada, sahada edindiğimiz izlenimler var. Bizler sahada bize ulaşanları sizlere aktarmak zorundayız, böyle bir görevimiz var. Vekillerimiz aktardı özellikle muhtarların serzenişlerini, ailelerin serzenişlerini. Maalesef ki sahada çok güçlü bir yansıması yok bugün konuştuğumuz şeylerin. Evet, çok iyi bir mücadele var, takdirle karşılıyoruz ama Bizler "86 milyon bir aileyiz." dediğiniz sözden başlayarak bir aile olarak güvenliği emanet ettiğimiz sizlere serzenişte bulunabiliriz. Serzenişte bulunduğumuz yegâne konulardan biri daha iyisi olsun. Burada yaptığımız şeyin adı siyaset değil, burada yaptığımız şeyin adı güvenlik iş birliği çünkü biz 86 milyon olarak sizdeki 685 bin personele bu ailenin güvenliğini emanet etmişiz. Dolayısıyla "Daha iyisi niye olmasın? Daha iyisi için niye çaba göstermeyelim?" üzerine bir tartışmayı yürütüyoruz ve her zaman da yürütmeye devam edeceğiz. Sizlerin kadın cinayeti ve diğer suç tiplerinde olduğu gibi "1 bile bizim için çok fazla." dediğiniz nokta, bütün güvenlik alanları için böyledir, 1 bile çok fazladır; uyuşturucuya kaptırdığımız 1 kişi çok fazladır. Biz 86 milyon olarak hepimiz elimizi taşın altına koyup birlikte mücadeleyi daha fazla nasıl yükseltebiliriz, onu tartışmak zorundayız. Dolayısıyla Beritan Vekilim de anlattı, irtibatı daha fazla güçlendirmemiz gerekiyor, koordinasyonu netleştirmemiz gerekiyor.

Şimdi, Sayın Bakan, vurgunuzda sürekli "86 milyon bir aileyiz." dediniz. 685 bin personelle bu ailenin güvenliğini sağlıyorsunuz, elinizden geldiğince mücadele ettiğinizi biliyoruz, bunu takdirle karşılıyoruz ancak bizim söylediğimiz her söz buna karşı bir ima içermiyor, bu 685 bin kişinin vicdanlı olarak görevini sorumluluk bilinciyle yerine getirmesi için bizler de mücadele ediyoruz, bazen uyarılarda bulunuyoruz. Örneğin, bir uyarıda bulunayım, 685 bin kişiden oluşan bir ailesiniz siz de, 85 milyonun içinde 685 bin personeli bulunan bir ailesiniz, birlikte mücadele yürütüyorsunuz, hukuk size belli çizgiler, sınırlar koymuş ve diyor ki: "Bu ailenin güvenliğini bu çizgiler dâhilinde sağlayın." Şunu söyleyeyim Sayın Bakan, örnek vereceğim, Mardin'de hepimizin gözleri önünde bir çocuk polis tarafından alındı, başının üzerine kaldırılıp yere çalındı, arka planını hiç sorgulamadan söylüyorum, hukuk size "Bu sınırlar içerisinde yapın." dediği için söylüyorum, bir polis memuru hiçbir çocuğu kaldırıp kafasının üzerinde yere çalamaz, böyle bir yetkisi, böyle bir sorumluluğu yoktur. Eğer bir soruşturma başlatılmıyorsa -hiyerarşik düzen için söylüyorum- hiyerarşik emir

verebilen, örneğin, Emniyet müdürü aynı suça ortak olmuştur, Emniyet müdürüne soruşturma başlatmayan Emniyet Genel Müdürlüğü aynı suça ortak olmuştur, en tepede bulunan siz olduğunuz için aynı suça siz de ortak olmuştunuz demektir soruşturma başlatmadıysanız.

İkinci örnek, yine Mardin'den, Nusaybin'de bayrak indiren kişi olarak biri hedef gösterildi Diyar Koç, Hakkâri, üniversite öğrencisi, işkence edildi, kafatasında kırıklar meydana geldi, hâlâ cezaevinde tutuluyor ama hastanede revirde yer alıyor. Bayrak indirme mevzusunun olmadığı adli makamlarca ortaya konuldu ve sizin elinizde de böyle bir done yok ama işkence gördüğüyle kalakaldı; buna ilişkin soruşturma yürütmeyen Emniyet müdürü -yine Mardin Emniyet Müdürü- eğer sorumluluğunu yerine getirmiyorsa "işkenceci polis" dediğimiz şekilde amiri olarak Emniyet müdürü de işkencecidir, Emniyet Genel Müdürü soruşturma başlatmamışsa işkencecidir, Bakan soruşturma başlatmamışsa işkencecidir. Bizim söylemimiz tırnak içinde şuna yöneliktir: Biz 685 bin kişinin vicdani sorumluluğunu yerine getirdiği bilinciyle hareket ettiğine inanıyoruz, böyle yürüdüğüne inanıyoruz. Hukukun çizdiği sınırların dışına çıkanlar, bu 685 bin kişiye hata yapmıştır, bu 685 bin kişinin ismine, lekelenmeme hakkına bir saldırı geliştirmiştir. Dolayısıyla bu 685 bin kişi içerisinde hukuka uymayanlar ayıklanmalıdır; bizim temel itirazımız bunadır. Sürekli söylediğimiz konularda eğer zihniyet şuraya evriliyorsa "Yok, işkence yoktur, başka arka planları var. Bayrak indirilirse bu olur ya da taş atılırsa şu olur ya da başka bir durum gelişirse farklı bir durum olur." gibi durumlar öne sürülüyorsa biz de suça ortak olunmuş intibası uyandırıyor; dolayısıyla bunu burada bir kez daha dile getirmek istiyorum. Bu konuyla ilgili bir soruşturmanız var mı? Soruşturma başlatmayı düşünüyor musunuz? Özellikle Mardin Emniyetinde iki tekil olay üzerinden, Türkiye'de bir kişi daha işkenceye uğramasın diye yapacaklarınız var mı?

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Sayın vekilim, beş dakikayı biraz aştık. Sorunuz anlaşıldı diye düşünüyorum.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Hemen bitiriyorum, son sözlerimi söyleyecektim.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Bakanımızın Adıyaman'a intikal etmesi gerekiyor bir an önce, deprem bölgesi olduğu için, yıl dönümü.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Bir dakikada bitiriyorum.

Başta söylediğime tekrar geleyim, bir zihniyet dönüşümüne ihtiyacımız var özellikle uyuşturucu konusunda. Burada sahada çalışan bir milletvekili olarak da söyleyeyim, bizim oraya daha fazla farkındalık yaratabilecek çalışmaları örgütlememiz lazım. Bakanlığın bu konuda bir sorumluluk almasını talep ediyor ve hepimizi tekraren saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Teşekkür ediyoruz.

Başka soru ve görüş var mı?

Sayın vekilimiz de çok kısa bir söz alacak.

Buyurun.

ALİ İNCİ (Sakarya) - Sayın Bakanım, Sayın Komisyon Başkanımız, değerli arkadaşlar; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli Bakanım, bugün bizlere çok değerli, güzel bir sunum yaptınız, ekibinizi tebrik ediyorum, sizleri de tebrik ediyorum, kutluyorum. Her şey söylendi, her şeyi dinledik ve toplantının sonunda olduğu için ben de fazla bir şeye girmeden bir tek teşekkür etmiş oluyorum, sağ olun, var olun.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Biz de tekrar teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

Gerçekten çok verimli bir toplantı oldu.

Buyurun lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Ben öncelikle şunu paylaşmak istiyorum: Bugün 5 Şubat, yarın cuma günü 6 Şubat asrın felaketinin 3'üncü seneyi devriyesinde 11 vilayette arkadaşlarımız programlar hazırladılar. Benim görevim de Adıyaman'da, 15.00'te orada programımız var. Bunun altını çizerek ifade etmek istiyorum.

Bütün arkadaşlarımızın sorularının her biriyle ilgili biz bunları kaydettik, onu paylaşmak istiyorum, süremizin yetmeyeceğini de biliyorum. Şunu söylemek istiyorum: Çocuklara kötü muamele ve şiddet suçundan hakkında adli ve idari işlem yapılan toplam 90 kolluk personeli var, 55'ine idari işlem, 35'ine de adli işlem süreci yapıldığını çok genel olarak hatlarıyla vereceğim ama bunu yazılı olarak daha detaylı ne ceza aldılar, sürecin hangi nokta olduğunu da paylaşırım, peşinden Komisyonumuzu da bunu bildirelim.

Bugün, bizim İçişleri Bakanlığı olarak yapmaya çalıştığımız, sizlerle paylaşmak durumunda kaldığımız konu; aslında net olarak kişilere, mal varlığına karşı işlenen suçlarla ilgili olay sayılarının nereden nereye indiğiyle, aydınlatma oranlarının da nereden nereye yükseldiğiyle ilgili bu tabloları vermek. Daha teferruatlı olarak da 2024'te yaptığım gibi, 2025'te bitti, bunun da baskıları, kontrolleri her şeyi tanzim olundu, haftaya bunları da vekillerimizle paylaşacağız.

Diğer işleri bakanlıklarıyla farkımız şu, diğer diyorum buraya pek çok ülke mevkidaşlarımız geliyor, biz de onları ziyaret ediyoruz. Onlarla bir araya geldiğimiz zaman, bu zor görevle ilgili olan gayretlerinde 2 şey yapılıyor: Bir, bizim gibi rakamları açık, net bir şekilde paylaşan bakanlıklar çok az. Bir de "Bunlar namahrem, paylaşılmaması lazım. Neyini paylaşacağız ki paylaşsak zaten hem topluma hem de siyasi rakiplerimize, medyada ve sosyal medyada akıl almaz değerlendirmeler konusu olacağız." diyorlar. Oysa biz size dağıttığımız bu bültenleri, yıl değerlendirmelerini tüm detaylarıyla İngilizce dilinde de bastırıyoruz ve onlarla baş başa ve heyetler arası görüşmelerde onları veriyoruz. Her birinin tek bir özelliği var, ülkelerinin huzuru ve güvenliğiyle ilgili ama değişen zaman, değişen teknoloji ve geline zamanla ilgili sınanmalar da değişiyor. Çevrim içi dünyanın gücü oradaki güçlü firmaların egemenlik tanımazlıkla ilgili cüretleri -ünlem içinde söylüyorum- bu artık dünyada değişik bir mücadele konusu veya bir refleks yapma ihtiyacı. İspanya örneğinde olduğu gibi, erişimle ilgili pek çok ülkenin bununla ilgili şeyler getirmesiyle ilgili. Herkes kendi insanlarının korunması yani suça bulaşmaması, bu noktada suçun oluşmamasıyla ilgili her noktada çalışıyor. Bunun tek başına İçişleri veya Adalet Bakanlığının meselesi olmadığını az önce sizler de söylediniz. Eğer tek başına polis, Jandarma, Sahil Güvenlik yetkili ve tesirli olsaydı ne gereği vardı ki çok rahat bir şekilde bu çözüldü. Ama hani konu döndü dolaştı yüreğimiz çok yandığı için sizin de bizim de uyuşturucu da olduğu gibi yani 30 büyükşehirde nüfusumuzun yüzde 78'i yaşarken bizim için Hakkâri'de önemli, Esendere'de önemli yani o kapı önemli, oradaki kapılar önemli. Hakkâri'deki muhtarımızın yüreği yettiği gibi gördüğünü, duyduğunu söylemesi Allah için

çok önemli ama İstanbul'daki muhtar da önemli. Sadece muhtar değil bir vatandaşın, ismini söylemek istemeyen uyum aplikasyonundan bize gelen telefondaki değerlendirmeleri de önemli. Biz, vatandaşlarımız bizi övdüğü zaman çok keyif alan, vatandaşlarımızın verdiği veya sitem ettiği zaman telefonu kapatan falan bir Bakanlık olmadık, Hükümet de olmadık, AK PARTİ de hiç böyle bir parti değil zaten. Sorun neyse sorunun üstüne giden, olduğu gibi içine giren, onu tanımlamaya, enini boyunu, fotoğrafını doğru çekmeye ve ona çözüm üretmeye ilgili gayret sarf eden bir parti olduğumuz için biz bu zaman dilimine kadar burada duruyoruz. Dolayısıyla burada alınganlık göstermiyoruz, eleştiri haklı, ona inanıyoruz ve bu işin kutsal mekânının da Gazi Meclisimiz olduğuna yürekten inanıyoruz. Öyle olması gerektiğini de görüyoruz, olduğuna da görüyoruz. Dolayısıyla bugün bu Komisyonla birlikte zaman geçirmekten büyük gurur duyuyoruz ve sizlerin de buraya geliyor olmasından da gerçekten fevkalade de memnunuz. Sayın Başkanımızın bu noktada bir fikri olduğu zaman da fevkalade memnun olduğumu ifade ediyorum. Hem kendisine hem de sizlere tekrar teşekkürlerimi lütfen kabul edin.

Sadece, tespitler yapılırken, böyle ayağı yere basan şekilde... "Bir çocuk kullanmadı." filan demiyoruz biz ama bununla ilgili bir genelleme cümlesinin içerisinde eğer özne olarak kullanılacaksa bunun gerçeği gerçekten yansıtmadığıyla ilgili tespitlerimiz olduğunu söylüyoruz.

Onun haricinde, benim de size bir sorum var: Değerli kardeşlerim, benim babamla aramdaki yaş farkı 16,3 ay. On altı buçuk sene babamla aramdaki yaş farkı. Konyalıyım. Babam 6'ncı evlat, 6'ncı ayında annesi kanserden vefat ediyor, öksüz büyüyor, rahmetli dedem "Bana bir şey olur, olmaz." meselesinden dolayı "Ahmet'im öksüz, kendi başına kalsın." diye babamı erkenden evlendiriyor; hikâye bu. Ben de 1'inci evladiyım, babamın 2 oğlu, 1 kızı var. Dün de yanındaydım.

Şimdi, 17 yaşında -aramızda hukukçular var- olan bir kız, bir erkek birbirlerini sevdiği zaman ebeveynin izniyle evlenebiliyorlar, değil mi? Öyle. Fakat 18 yaşından küçük olan bir çocuk -"çocuk" diyoruz biz ona bu mevzuata göre- suç işlerken... Aslında tüm suçları, 19 katalog suçun toplamını kastetmiyorum.

Biz aslında sunuma bir mesaj vererek başladık. Minguzzi ve o masmavi gözleriyle... 2 çocuğumuz da pırlı pırlı, mekânları cennet olsun, anneleri başta olmak üzere sabırlar diliyoruz.

Kasten öldürme, cinayet gibi en ağır suçlarla ilgili toplum aslında karmaşık duygular beslerken bize şunu söylüyor: "Bu çocuklarla beraber, bizim anneleri gibi yüreğimiz yandı." Bunu işleyen çocuklara da aslında üzüyorlar. O aileler empati yapıyorlar, onlara da üzüyorlar ama diyorlar ki: "Atlas'ın -o menfur davranışı- cinayetini işleyenin cebinde, 15 yaşındaki birinde sustalı ne arıyordu?" Yani sustalının ne işi var onda?

Ve o kesim içerisinde suça meyilli olan -böyle bir farkındalık arayışı gibi, efendim- öz güvenle sokakta, caddede gezenler içerisinde... Caydırıcılık ilgili o mektuptaki o kırmızı işareti gözümüzün önüne getirelim diye biz bugün sunumu böyle yaptık. Aslında duygusal olarak değil, bir neti, yine bir tespiti ortaya koymak istedik.

Vatandaşların bizden beklentileri... Hani konuşan bir muhtar var ya, Hakkâri'de, Kızıltepe'de veya işte, sayın vekilimizin seçim bölgesinde. Aslında muhtarlar şunu da söylüyor size ve bize, diyorlar ki o muhtarlar: "Ey sayın milletvekillerimiz, 17 yaşında, anne ve babanın ilgili daireye dilekçesiyle evlenen birisi -birbirine âşık, seven 2 genç, Allah mutlu mesut etsin- 18 yaşından küçük ve evliyken suç işlediği zaman ne olacak?" Yani demek istediği şey şu: Cinayeti aklından bile geçirmemesi lazım. Diyecek ki: "Bu noktada yetişkin gibi ceza alırsınız." Diğer suçlarla ilgili olanı söylemiyorum veya gidip de özur dileyerek söylüyorum, bir tecavüz girişimi veya böyle istismarla ilgili bir şeyi yapıbiliyorsa ve "suç makinesi" demek istemiyorum, sosyal medya dili bu. Ama suç işlemeyi artık böyle alışkanlık yani mükerrer hâle getirme özgüveni yapmış ve birileri de dışarıdan bunları kullanışlı olarak görüp o noktada üyelerine diyor ki "Siz durun, oradan vuralım." On birinci yargı paketinde buna bir şey söylendi, bakalım bu caydırıcı olacak mı? Bizim temennimiz olması yönünde. Ama zaten, yani adım adım gittiğimiz zaman, adım adım da bunun rakamlara yansıyışını görüp görmeyeceğimize hep beraber bakacağız ki, böylelikle demokrasimizin, böylelikle hukuk mekanizmamızın bir şeyi olsun, karşılıklı etkileşimle gücünü toplum hissedebilsin.

Söylemek istediğim şey kasten öldürmede caydırıcılık enstrümanının önleyiciliğiyle ilgili. Minguzzi kararı medyaya ilan edildiği andan itibaren ilk yarım saati iyi bir izleyin, hem sosyal medyayı hem de şeyi. Dolayısıyla, tüm suçlarla ilgili bu çocuklara en ağır, en şiddetli cezayı vermeyi değil ama örgütlü suçlar, uyuşturucu, kasten öldürme gibi büyük suçlarla ilgili 14 üstü, 15 üstü olan yaş grubunu artık bir ergen suçu olarak lütfen görmeyelim. İki gün önce televizyonda yarım saat bunu tartıştılar. "Dijital çağ, çevrim içi dünya ergenlik yaşını en az bir-bir buçuk sene öne çekti mi, çekmedi mi?" bu tartışılıyor. Ve geline nokta, bilim insanlarının verdiği kanaat birlikteliği net de şuydu: "Evet, bir-bir buçuk sene öne çekilmiştir." Hâl böyleyken, karşımızda böyle bir çocuk var, hep birlikte, topyekûn, bütüncül olarak o birinci halka, ikinci adım, üçüncü adım onları detaylı anlatmak istemiyorum; mutlaka eş zamanlı olarak oradan da dört koldan, beş koldan, yedi koldan girelim. Ama caydırıcılıkla ilgili -tam da kuruluşuyla ilgili, çok da doğru oldu bu- bu Gazi Meclisimizde, milletimizin iradesinin temsil edildiği yerde, onun temsilcileri vasıtasıyla değerlendirilsin ki toplumda böyle bir karar alındı konsensüsü, uzlaşısı oluşsun. Yoksa o da bir paketin içerisinde gelecek, çoğunluğun sesi gibi tecelli edecek. Bu olmasın da gelin, bütün hanelerde aynı yürek doğru tecelli etmiş şekilde bir on ikinci yargı paketini -Yılmaz Bakanımız grupla beraber onu nasıl yönetecek bilmiyorum ama- veya benim kastım şu: Büyük suçlarda 15 üstü olan yaş gruplarında caydırıcılığı tekrar değerlendirmemiz lazım. Buradaki...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Bireysel anlamda da bunun caydırıcı olacağına inanıyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Nasıl?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Bireysel anlamda da bunun caydırıcı olacağına inanıyor musunuz? Yani Atlas ya da Minguzzi'deki çocuğun ceza suçu daha da fazla olsaydı durduracak mıydı bu?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Değerli Vekilim...

Sayın Vekilim, sizin samimiyetinize ben inanıyorum. Bakın, ben sizin samimiyetinize inanıyorum.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Ya da azmettiriciler "Aman, bu çocuklar ne zavallı, şimdi ceza fazla alacak." diye onları kullanmaktan gerçekten cayacaklar mı?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Kim 18 yaşından küçük olan birini, suç işlemeye ilgili alçak ve hain planına araç hâline getirmeye cesaret ediyorsa yarından 1 katı filan değil, bana göre 10 kat artırılması lazım birincisi bu.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Yok, o ayrı bir şey o...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Aslında bu noktada hepimiz mutabıkız.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - O doğru, onda bir şeyimiz yok.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Yani çocuğu motosiklet üstünde Telegram'la...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Yani çocuğa cezanın artırılmasının azmettiricilerin önünde bir engel olacağına inanıyor musunuz? Yoksa azmettiricilere verelim zaten.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Ben onu tek taraflı...

Bakın, şöyle tamamlayalım: O noktada hep azmettiricilere daha da ofansif davranmamız gerektiğinde mutabıkız, değil mi? Yani niye?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - O konuda bir problem yok.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sayın Bakan...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Sadece şunu söylüyorum: Yani çocuğun biri hiç görmediği, Telegram'dan aldığı bir siparişle sadece kendisini etrafa "Gördünüz mü? Bak, ben böyleyim." amiyane tabirle cakası satmakla ilgili... Onu o noktaya getiren şeyler ayrı bir sosyopsikolojik konu, onu tartışmadan söylüyorum. O da Minguzzi'nin dosyasına giren mektuptaki kırmızı -slaytta- ifadelerden güç almayacak. Orada diyor ki: "Bak, altı ay durdun, biraz aman dilini tut, herhangi bir olumsuz tutanağa konu olma, dört ay sonra zaten çıkacaksın." diyor. Şimdi, çocuk şunu düşünecek: 16 yaşında birisi motosiklete binip gidip birinin dükkânına veya gidip birinin ayağına kurşun sıkmayı yapabilmeye cesareti cezasızlık algısından veya çok düşük cezasızlık sebebiyle tevessül ediyor. Eğer orada cinayet var, ilk 2023'te o 1.735 olduğu zaman 48 cinayet olması lazım. Yani onlardan birisinin rastgele attığı yerde bir adamcağız vefat etmiş. Yani öyle dükkândaki camdan girmiş, içerdeki görmediği adamın birini öldürmüş vesaire. Şimdi, bunun cezasının öyle infazının -size özellikle teşekkür ediyorum- İnfaz Kanunu... Yani bir ceza var, bir de "yatar" denilen bir kelime var. "Yatar" nefret ediyorum o kelimeden. Ne demek bu "yatar"? Yatar, evet, mutlaka bir yatar, bir infaz kanunu olacak yani insanlar topluma... Bu da doğru ama bu insanların içerisinde muhtarlardan daha çok telefon gelir hâle getirmemesi lazım bizi. O muhtarlara sesleniyorum ben şimdi, aynı muhtara, latife yaparak söylüyorum.

Dolayısıyla, Komisyon aziz milletimizin önünde çok tarihî bir sınanmadan geçiyor. Yani, toplumun beklentisini doğru teşhis etmiş ve ona göre bu şeyleri tavsiye hâline getiren bir metin hâline getirip, nihayetinde Gazi Meclise sizler de bunu aksettiriyor olacaksınız.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sayın Bakan, son bir şey söyleyebilir miyim?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Lütfen, ben özür dileyerek söylüyorum.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Bir sordunuz ama bize.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Lütfen, özür diliyorum, hiçbir soru sormadım ben.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sordunuz ya...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Arkadaşlar, lütfen şuna bakın, şu finali ben burada yapmak istiyorum. Cinayetlerin yüzde 15'i -artık buraya oturmuş, topuk yapmış bu- bu çocuklar tarafından işleniyor. Yüzde 15, çok büyük bir oran bu. Oysa, "Biz bunu yüzde 16 düşürdük." diye, huzurlarınıza bu rakamları getirirken. Hepimiz adalete inanıyoruz, hepimiz aziz milletimizin birer evladız; hepimiz şu anda yapmış olduğumuz görevlerle, ülkenin huzuru için sadece İçişleri değil, sadece Adalet değil, sadece Gazi Meclisimiz değil -az önce onu da söyledim, tekrar ediyorum- 86 milyon hep birlikte çabalayarak arzu ettiğimiz o çıtayı yakalayabiliriz, temennimiz bu.

Tekraren Bakanlığımızda sizleri ağırlamaktan çok büyük mutluluk duyuyorum. Ümit ediyorum, umuyorum, bunlardan faydalanılır, faydalanılacağına da inanıyorum, faydalı olmuş olduğumuza inanıyorum. Soruların her birine cevapları hassasiyetle, en kısa zamanda, ben, Komisyon Başkanımıza zarf içerisinde arz edeceğim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok teşekkür ediyoruz. Sayın Bakanım.

Sayın Bakanım, gerçekten verimli bir toplantı oldu. Siz "On ikinci yargı paketinde belki gelir." dediniz. Benim gönlümden geçen, kalbimden geçen ve hedeflediğimiz, doğrusu bunun sadece yargı boyutuyla değerlendirilmeyip tam bir önleme, rehabilitasyon, bütün unsurları içeren bir çocuk paketi olarak, müstakil bir yasa olarak düzenlenmesidir. İnşallah onu başarırız.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Öyle olursa daha iyi olur.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok çok teşekkür ediyoruz ve çok istifadeli bir toplantı oldu.

Sağ olun, var olun.

Kapanma Saati: 13.04